№№175–176
(3714–3715)
9 лістапада 2012 г.
Выдаецца з ліпеня 1995 г.
на беларускай і рускай мовах
Выдавец: УП «Народная Воля».
Кошт — свабодны.

Да ўвагі!
Хто хоча набываць газету ў офісе рэдакцыі — чакаем!

www.nv-online.info

Народная Воля

На прастор, на шырокі разлог
Выходзі, мой народ, грамадою...
Якуб КОЛАС

МИРОВАЯ ТЕМА

Еще на 4 года!

А также пять неотложных задач, стоящих перед президентом Обамой, и отношение его администрации к Беларуси

Президент США Барак Обама вернулся в Белый дом, чтобы возобновить работу на посту главы государства после переизбрания на второй срок.

Президентский самолет приземлился на авиабазе Эндрюс. Обама прибыл в Вашингтон из своего родного города Чикаго в сопровождении супруги Мишель и двух дочерей. Выходя из машины в Южной галерее Белого дома, он поприветствовал ожидавших его журналистов, пошутив на тему погоды: “Прохладно у вас тут, что случилось?”

Ранее, выступая перед сторонниками в Чикаго, Обама заявил, что возвращается в Белый дом “полный решимости и вдохновения скорее приступить к работе”.

По мнению аналитиков, его ждёт решение пяти важнейших и неотложных проблем.

Америка медленно выбирается из самого серьезного экономического кризиса со времен Великой депрессии 1930-х годов. Безработица снижается, но остается на высоком уровне в 7,9%, а темпы создания новых рабочих мест недостаточны, чтобы занять всех освобождающихся в результате увольнений работников. Темпы роста экономики остаются вялыми — 2% в III квартале. Малейший толчок может снова обрушить экономику в состояние рецессии.

1 января вступит в силу целый ряд законов о повышении налогов и снижении государственных расходов. Они затронут почти каждого американца и могут привести все еще слабую экономику к очередному спаду, если конгресс не отложит осуществление необходимых мер.

Иран находится в центре нескольких внешнеполитических проблем, с которыми сталкиваются США, такими как сокращение американского участия в войне в Афганистане, обеспечение безопасности в Ираке, содействие мирному урегулированию палестинской проблемы, борьба с терроризмом, предотвращение ядерного распространения и свободный доступ к энергетическим ресурсам.

США полны решимости помешать Ирану обрести ядерное оружие. Социальная программа здравоохранения Medicare, предназначенная для пожилых американцев старше 65 лет и инвалидов, находится в тяжелом финансовом положении.

И при этом президент вновь будет вынужден работать с конгрессом, уже четыре года находящимся в состоянии политического паралича и неспособным проводить в жизнь важные законы, в которых остро нуждается страна.

Прошедшие выборы ничего не изменили в этом отношении — республиканцы сохранили контроль над палатой представителей, а демократы обладают небольшим большинством в сенате.

Несмотря на декларации президента о том, что он намерен сотрудничать с обеими партиями, нет никаких оснований предполагать, что республиканцы готовы к законодательным компромиссам с администрацией Обамы.

Нас интересует отношение американской администрации к Беларуси. Об этом недавно говорила госсекретарь Соединенных Штатов Америки Хиллари Клинтон в Вильнюсе. Она критиковала нарушения прав человека в Беларуси. “В Беларуси, менее чем за 40 километров отсюда, правозащитники испытывают постоянное преследование”, — сказала Клинтон на встрече Совета министров ОБСЕ. Она упоминала о приговоре, вынесенном правозащитнику Алесю Беляцкому, который, по словам Клинтон, осужден только за то, что “помогал жертвам гонений государства”. “США обеспокоены продолжающимся ухудшением ситуации в Беларуси в сфере прав человека и фундаментальных свобод”, — заявил постоянный представитель США при ОБСЕ Иэн Келли на заседании Постоянного совета организации в Вене. Таким образом, несмотря на перечисленные проблемы, стоящие перед США, давление на белорусский режим не ослабнет.

Подготовил к печати
Сергей ИВАНОВ.

ВІЗІТ

Дальняя дарога Міхаіла Мясніковіча

Урадавая дэлегацыя Беларусі на чале з прэм'ер-міністрам Міхаілам Мясніковічам адправілася з афіцыйным візітам у Казахстан. Пра гэта паведаміла прэс-служба ўрада.

Візіт будзе доўжыцца па 11 лістапада. Запланаваны сустрэчы Міхаіла Мясніковіча з прэзідэнтам Нурсултанам Назарбаевым і прэм'ер-міністрам Серыкам Ахметавым.

Кіраўнік урада Беларусі таксама возьме ўдзел у пасяджэнні беларуска-казахстанскага дзелавога форуму. Акрамя гэтага, чакаецца, што прэм'ер-міністр наведае ў Казахстане сумеснае прадпрыемства ТАА СП “КазБелАЗ”, АТ “Кенжэр”, міжнародны навукова-вытворчы холдынг “Фітахімія”.

З 11 па 13 лістапада адбудзецца афіцыйны візіт урадавай дэлегацыі на чале з Мясніковічам ў Народную Рэспубліку Бангладэш. Кіраўнік урада сустрэнецца з прэзідэнтам гэтай краіны Зілурам Рахманам, а таксама прэм'ер-міністрам Шэйх Хасінай.

З 13 па 15 лістапада Мясніковіч наведае з рабочым візітам Індыю.

Прэм'ер-міністр Беларусі сустрэнецца з прэзідэнтам Пранабам Мукрэджы і прэм'ер-міністрам Манмаханам Сінгхам.

БЕЛАРУСЬ—ЕЎРОПА

Еўракамісар ФЮЛЕ: «...Без усялякіх умоў!»

Еўракамісар па пытаннях пашырэння і палітыцы добрасуседства Штэфан Фюле сустрэўся з жонкамі беларускіх палітвязняў.

На сустрэчы былі Марына Адамовіч, жонка экс-кандыдата ў прэзідэнты Мікалая Статкевіча і Наталля Пінчук, жонка праваабаронцы Алеся Бяляцкага. Асноўнай тэмай гаворкі было абмеркаванне ўмоў, у якіх утрымліваюцца беларускія палітзняволеныя, а таксама высілкі Еўрасаюза па іх вызваленні і рэабілітацыі.

Штэфан Фюле падкрэсліў, што вызваленне беларускіх палітвязняў з'яўляецца адной з найважнейшых тэм для ЕС. Еўракамісар сказаў, што добра разумее, якія выпрабаванні яны перажываюць за кратамі. *“Я зноў заклікаю беларускія ўлады неадкладна і без усялякіх умоў вызваліць і рэабілітаваць усіх палітзняволеных. Я таксама заклікаю ўлады спыніць аказваць ціск на палітзняволеных і пагаршаць умовы іх утрымання”*, — цытуе словы Фюле БелаПАН.

Фюле адзначыў, што любыя станоўчыя змены ва ўзаемаадносінах ЕС і ўлад Беларусі залежаць ад вырашэння пытання аб палітзняволеных.

ВЕДАЙ НАШЫХ!

Электразваршчык з Магілёва — самы моцны чалавек у свеце

Асілак з Магілёва Віталь Сітнікаў устанавіў новы сусветны рэкорд па экстрэмальным уздыме цяжараў. На рахунку беларуса ўжо ёсць 15 дзеючых сусветных рэкордаў.

Магілёўскі асілак на мерапрыемствах, прысвечаных 80-годдзю ААТ “Магілёўскі металургічны завод”, за тры гадзіны, 12 хвілін і 11 секунд узняў 32-кілаграмовую гіру папераменна правай і левай рукой 2500 раз без пастаноўкі на памост. У ходзе марафону ён таксама палепшыў свае сусветныя рэкорды па ўздыме 32-кілаграмовай гіры за дзве і за тры гадзіны.

За 15 гадоў удзелу ў спаборніцтвах па гіравым спорце Віталь Сітнікаў неаднаразова станавіўся чэмпіёнам. На рахунку атлета ў экстрэмальным ўздыме цяжараў больш за 20 рэкордаў свету, з іх 15 прызнаюцца і зараз.

Сам рэкардсмен працуе электразваршчыкам на Магілёўскім металургічным заводзе. Гіравым спортам займаецца самастойна. Сваё новае дасягненне Віталь Сітнікаў мае намер зарэгістраваць у Кнізе рэкордаў Гінеса і кнізе “Дзіва”.

ГАЗЕТА — ЧИТАТЕЛИ

«Народная Воля» хочет поддержать вас в трудную минуту!

Знаем: для тех, кто сегодня находится в тюрьмах, колониях, изоляторах временного содержания, “Народная Воля” — это действительно глоток свежего воздуха. Тот экземпляр газеты, который попадает за колючую проволоку, зачитывается, как говорится, до дыр.

“Народная Воля” — не судья и не прокурор, для нас же важно поддержать человека в трудную минуту. Поддержать объективной информацией, словом правды. А потому редакция рада будет, если в первой половине следующего года “Народная Воля” найдет больше своих читателей не только среди людей, живущих обычной жизнью, но и среди тех, кто вынужден томиться в условиях несвободы. Газета в первую очередь постарается облегчить участь тех, кто несет незаслуженное наказание. К сожалению, как свидетельствует практика, таких фактов немало.

Чтобы “Народная Воля” оказалась в руках всех, кто в ней нуждается так же, как в свободе, предлагаем использовать свое законное право на ее подписку.

По закону “Народную Волю” вы можете не только принимать с передачами от родных и близких, но и выписать с доставкой непосредственно в тюрьму, колонию, изолятор временного содержания. Если у вас, находящихся за колючей проволокой, нет денег, попросите оформить подписку своих родных, друзей, бывших сослуживцев. Надеемся, не откажут. Тем более что цена по сегодняшним меркам, можно сказать, чисто символическая.

Подписной индивидуальный индекс “Народной Воли” в каталоге “Белпочты” — 63222.

Стоимость подписки на 1 месяц — 25.000 рублей, на 3 месяца — 75.000, на полгода — 150.000 рублей.

Срок подписки — до 27 декабря.

С надеждой на ваше скорейшее освобождение —

Редакция газеты “Народная Воля”.

НЕЗАВИСИМАЯ ЭКСПЕРТИЗА

Долги Батьковщины: когда финансы поют романсы

Белорусский управленец выиграл в казино миллиард долларов.
У него спрашивают: “Что будете с ними делать?”— “Долг отдам”.— “А с остальными?”— “А остальные подождут!”
Этот анекдот мне рассказали год назад в Африке, в Каире. Тогда он показался мне забавным. Сегодня нет.

Согласно сообщению Министерства финансов, государственный долг Беларуси за 9 месяцев текущего года вырос на 5,3 триллиона рублей, перевалил за отметку 12 миллиардов долларов и по сравнению с началом года составил по состоянию на 1 октября 121,7 триллиона. Рост внешнего госдолга (только за сентябрь выросшего на 2,1 трлн), по информации Минфина, обусловлен “*привлечением кредитов МБРР, АКФ ЕврАзЭС и банков Китая*”. Внутренний госдолг также существенно вырос — “*из-за ослабления белорусского рубля*”.

Наиболее важным качественным показателем, характеризующим общее состояние экономики в белорусских условиях, целесообразнее считать не госдолг, а валовой внешний долг (ВВД). Дело в том, что в Беларуси большую часть экономики контролирует государство. Оно же платит по обязательствам субъектов хозяйствования, хотя в статистику госдолга эти суммы не входят.

Так вот, валовый внешний долг Беларуси, согласно данным Нацбанка РБ, перевалил за 34 миллиарда долларов (более 62% ВВП!) еще в начале этого года. Счет текущих операций отрицательный — минус 5,77 миллиарда. Внешний долг, гарантированный правительством, по данным информационных агентств, растет наиболее высокими темпами. Только в 2011 году он увеличился в 8,1 раза. По данным Министерства финансов РБ, за прошлый год внешний госдолг увеличился в 3,9 раза и превысил в январе 2012 года планку 17,2 млрд долларов, внутренний долг вырос в 3,5 раза.

В прошлом году на обслуживание валового внешнего долга ушло более 6,3 миллиарда долларов. Сумма выплат процентов в этом году возросла почти в три раза. Расходы на обслуживание валового внешнего долга (включая внешний госдолг) с 1 июля 2012-го по 1 июля 2013 года оцениваются более чем в 19,2 миллиарда долларов. Однако это еще далеко не предел. Пик нагрузки по возврату долгов придется на 2013-й и 2014 годы, когда только по госдолгу придется ежегодно возвращать примерно вдвое больше, чем в этом году. Кроме того, тогда же придется вернуть миллиардный долг, оформленный на “Беларуськалий”. Пока же, исходя из бюджета на 2013 год, на *каждого* белоруса — от младенца до старика — приходится уже примерно 3200—3600 долларов долга.

Все это, по словам министра финансов РБ Андрея Харковца, вынудило правительство *“сконцентрировать ресурсы именно на это направление”.* Однако правительство не стало унывать. Думаю, все помнят, как 27 января премьер-министр Михаил Мясникович заявил, что страна достигла положительных результатов по итогам прошлого года, что позволяет к концу 2012 года восстановить докризисный уровень покупательной способности основной массы населения (знаменитые 500 долларов).

К сожалению, глава белорусского правительства скромно умолчал о том, благодаря кому и чему достигли “положительных результатов”. Проще говоря, умолчал о перепродаже русской нефти на Запад и словесно-бумажных “санкциях” еврочиновников, вновь на некоторое время позволивших белорусским чиновникам демонстрировать оптимизм. Именно благодаря нефтяным трансфертам и Таможенному союзу белорусский режим в 2012 году кое-как потянул с наращиванием валового внешнего долга.

Однако в дальнейшем поводов для оптимизма и улучшения ситуации не предвидится. Суммы по обслуживанию долга будут только увеличиваться. Причем в разы. Сальдо, даже если удастся его увеличить на бумаге, готово вновь стремительно уйти в минус из-за вступления России в ВТО и роста цен на российские энергоносители (это одно из условий вступления в ВТО).

(Окончание на 2-й стр.)

ЧУЛІ?

На Новы год — чатыры выхадныя

У Беларусі прынята рашэнне аб пераносе працоўных дзён у снежні 2012 года і ў 2013 годзе.

Так, працоўны дзень з панядзелка 24 снежня 2012 г. пераносіцца на суботу 22 снежня, з панядзелка 31 снежня — на суботу 29 снежня гэтага года.

У 2013 годзе працоўны дзень пераносіцца з серады 2 студзеня на суботу 5 студзеня, з пятніцы 10 мая на суботу 18 мая 2013 года.

Па традыцыі, беларускі ўрад даў права арганізацыям з улікам спецыфікі вытворчасці ажыццяўляць перанос рабочых дзён у іншым парадку.

Ярмошына рыхтуе змены...

Цэнтрвыбаркам пачаў распрацоўку законапраекта аб унясенні змен і дадаткаў у Выбарчы кодэкс.

Такое даручэнне даў кіраўнік дзяржавы.

Над дакументам зараз працуюць юрысты. Між іншым, прапануецца прадставіць права вылучаць кандыдатаў у дэпутаты рэспубліканскім грамадскім арганізацыям, якія маюць больш за тысячу сябраў. Таксама могуць быць створаны тэрытарыяльныя выбарчыя камісіі абласцей і сталіцы, якія стануць прамежкавым звяном паміж Цэнтрвыбаркамам і акруговымі камісіямі падчас разгляду скаргаў. І калі цяпер скаргі ў справе выбараў разглядае толькі Вярхоўны суд, дык ЦВК прапануе размеркаваць гэтыя паўнамоцтвы паміж абласнымі і Мінскім гарадскім судом.

Плануецца зняць абмежаванне па суме, якую кандыдаты могуць самі ўносіць у свой выбарчы фонд.

Калі карэктывы ў Выбарчым кодэксе абмяжуюцца толькі такімі змяненнямі, то можна смела прагназаваць, што ўсё застанецца па-ранейшаму. Дарэчы, чамусьці маўчаць апазіцыянеры. Што, усхопяцца за 2—3 тыдні да чарговых выбараў?

НЕЗАВИСИМАЯ ЭКСПЕРТИЗА

Долги Батьковщины: когда финансы поют романсы

(Окончание. Начало на 1-й стр.)

В настоящее время дефицит счета текущих операций отчасти финансируется благодаря выкачиванию валюты из "кубышек" населения и предприятий. Причем не только повышением цен и тарифов на жилищно-коммунальные услуги. Например, еще полгода назад и только на бирже Нацбанк РБ обменял на выпускаемые им "зайчики" около миллиарда долларов. Нехитрая поддержка ценовой конкурентоспособности и препятствия укреплению белорусского рубля, который всегда можно напечатать в любых количествах, пока уменьшают потребность в наращивании долгов, отодвигая сроки новых заимствований. Но это пока.

Внушительный внешний долг, стремительно увеличивающийся с 2007 года, будет только расти. Его небольшое отношение к ВВП до 2006 года было обусловлено рядом факторов, которые с течением времени перестают действовать. Это и ежегодное старение изношенных основных средств, доставшихся от СССР, и замена в силу объективных (возрастных) и субъективных причин квалифицированных кадров "своими хлопцами", и разница между внутрироссийскими и мировыми ценами на энергосырье. Россия начала постепенное изъятие этой разницы после демонстрации белорусским режимом в 2006 году возможности "разрушения самой основы Союзного государства" (формулировка, приписываемая экс-премьеру Сергею Сидорскому).

Результат не замедлил сказаться. Химерность белорусского экономического чуда стала явной. Пещерный уровень менеджмента вкупе с перекосами в экономике привели к стремительному наращиванию внешнего долга. Причем синхронно с отрицательным сальдо счета текущих операций. Вместо оптимизации качества подготовки и ротации управленческих кадров и исправления недостатков экономической модели ее существование стали оплачивать набранными в долг кредитами МВФ. По нарастающей процесс пошел после того, как субъекты хозяйствования и банки РБ оказались не в состоянии сами закрывать дыры в платежном балансе.

С тех пор, несмотря на финансовый кризис, рекордную даже в общемировом масштабе девальвацию и резкое обнищание населения, ничего не изменилось. Население не в состоянии покрывать импорт и жить за счет заработанных средств. Республика импортирует от соседей и из-за рубежа даже то, что в состоянии сама производить и выращивать. Несмотря на то, что Россия вновь фактически дотирует экономику Беларуси, даже этих средств недостаточно для пресечения наращивания долгов. Главная проблема кроется в самой экономической модели РБ и системе менеджмента. Тем более что и в этом, 2012-м, и в последующие годы, похоже, никто ничего менять не собирается.

В то же время на бумаге все выглядит вроде бы хорошо. Готовится госпрограмма создания новых рабочих мест, чиновники еще несколько месяцев назад радовались "историческому максимуму" экспорта... Однако на деле ни у государства, ни у предприятий ресурсов для реализации подобных программ просто нет. Согласно докладу Межгосударственного статистического комитета СНГ "Инвестиции в основной капитал в странах СНГ в I квартале 2012 года", Беларусь один из "лидеров" СНГ по инвестиционной непривлекательности (в то время как в большинстве стран СНГ наблюдается обратное явление).

В целом ситуацию в инвестиционной сфере хорошо характеризуют растиражированные медиа слова одного из крупнейших бизнесменов, владельца группы компаний "Трайпл" и минского "Динамо" Юрия Чижа: *"Где вы найдете идиотов за границей финансировать что-то в Беларуси?"* Положение усугубляют также гарантии правительства по долгам предприятий, достигшие угрожающих размеров, и значительные депозиты нерезидентов Беларуси, готовых в любой момент снять средства со счетов и вывести их из страны. Как следствие, наиболее реален путь, ведущий к дальнейшему беспросветному погружению в долговую яму: новые долги для погашения старых. По более высоким ставкам.

Сумма, необходимая для обслуживания долгов по внешним кредитам, уже превышает чистую валютную прибыль государства. Проценты платежей по погашению и обслуживанию долгов за кредиты стремительно растут каждый месяц. А.Лукашенко еще в первой половине сентября прошлого года публично обвинил МВФ в том, что тот намеревается с помощью кредитов "поставить на колени белорусский народ". Тем не менее в настоящее время белорусские власти пытаются выпросить у МВФ новый огромный кредит.

Не зря же в Концепцию управления валовым внешним долгом РБ (уже есть и такая) и прочие нормативно-правовые акты планируется внести изменения и дополнения, направленные на приведение показателей по внешнему долгу в соответствие с методологией МВФ. Кроме того, согласно постановлению №223/7 от 12.03.2012 года Совета министров и Национального банка, привлечение международных финансовых организаций "для анализа системы управления валовым внешним долгом и определения дальнейших направлений ее совершенствования", которое Минэкономики, Нацбанк и Минфин осуществляли в 2011 году путем организации работы миссий международных финансовых организаций, теперь будет проводиться постоянно. Как говорится, у вечного должника каждый день занимателен.

Тем временем восточный кредитор (его процентная ставка ниже, чем по западным коммерческим кредитам) ожидает от Минска приватизации ряда предприятий. Западный кредитор в лице МВФ в качестве условия для выделения новых кредитов требует прежде всего проведения структурных реформ экономики. Хотя в конечном счете все опять же упирается в приватизацию белорусских активов. Только западными структурами.

Для выпрашивающих в долг белорусских чиновников гораздо проще приватизировать якобы убыточные госпредприятия вместе с многомиллионными бюджетными вложениями в их фонды, чем улучшить качество управления этими предприятиями. И выгоднее. А вот для структурных реформ необходима не только воля, но и хоть какая-то компетентность.

Сама Беларусь, приватизируя свои активы, в идеале должна стремиться при этом к их модернизации. Однако белорусские власти, несмотря на риторику, переделывают программные документы для того, чтобы Евразийский банк развития продолжал давать им в долг, а Россия продолжала оплачивать существование белорусского экономического чуда. 2 октября глава Минфина Харковец заявил, что страна рассчитывает на новую программу кредитования МВФ. Те не спешат, по-видимому, памятуя афоризм: не давай в долг отъявленным оптимистам — если что и вернут, то только уверенность в завтрашнем дне.

Классики американской литературы шутят: человек может долго жить на деньги, которых ждет. Возможно, поэтому, отвечая на вопрос "Что делать?", белорусское руководство пытается набрать новых долгов. Прекрасно зная, что получит новые кредиты, лишь уничтожив под корень всю "социалку" в стране, где, по данным Министерства труда и соцзащиты, на учете в центрах соцобслуживания населения уже состоит более 1,6 миллиона жителей, "оказавшихся в трудной жизненной ситуации"! И оно готово на это. Когда-то ради траншей МВФ это делали страны "третьего мира" типа Аргентины и Уругвая. Теперь Беларусь идет по их пути, а ее руководство уверяет население, что осуществляет европеизацию, а не латиноамериканизацию страны.

Николай МАЛИШЕВСКИЙ,
кандидат политических наук.

ПАДЛІЧЫЛІ...

Хто корміць краіну?

Міністэрства па падатках і зборах абнародавала пералік 20 самых буйных бюджэтаўтваральных прадпрыемстваў рэальнага сектара эканомікі Беларусі па выніках студзеня—верасня 2012 года.

Першая двaццатка найбольш буйных падаткаплацельшчыкаў Беларусі за 9 месяцаў 2012 года выглядае так:

1."Белтрансгаз"
2."Беларуськалій"
3."Мазырскі НПЗ"
4."Нафтан"
5."Лукойл-Беларусь"
6."Гродзенская тытунёвая фабрыка "Нёман"
7."Мінск-Крышталь"
8."Тытунь-інвест"
9."Трайпл"
10."Мінскі завод вінаградных він"
11."Белнафтагаз"
12."Мінгаз"
13."Гомельтранснафта "Дружба"
14."ТНК-БіПі Захад"
15."Юнівест-М"
16."Белэнерга"
17."Віцебскаблгаз"
18."Магілёўаблгаз"
19."Мабільныя ТэлеСістэмы"
20."Гомельэнерга"

Такім чынам, сярод лідараў падобнага рэйтынгу традыцыйна дамінуюць кампаніі паліўна-энергетычнага сектара, завязаныя ў сваёй працы на расійскую сыравіну. Што будзе з беларускім бюджэтам, калі з Расіяй узнікнуць хоць нейкія сур'ёзныя супярэчанні, нават страшна ўявіць.

ВІНШУЕМ!

Паўла Сапелку ўзнагародзяць прэстыжнай прэміяй «За абарону правоў чалавека»

Паведамленне пра гэта прыйшло ад Савета адвакацкіх аб'яднанняў і юрыдычных таварыстваў Еўропы. Эксперты адзначаюць важнае значэнне дзейнасці Паўла Сапелкі, яго настойлівасць, адданасць справе і смеласць у падтрымцы фундаментальных каштоўнасцяў.

Савет прадстаўляе каля 1 мільёна еўрапейскіх юрыстаў з калегіі адвакатаў і юрыдычных таварыстваў.

Мэта прэміі "За абарону правоў чалавека" — ўзнагароджванне асобы ці юрыдычнай арганізацыі, якія з'яўляюцца найвышэйшым узорам прафесійных і асабістых паводзін ў галіне абароны правоў чалавека.

"Савет лічыць, што ваш непахісны ўдзел у кампаніі ў абарону правоў чалавека на Беларусі, нягледзячы на пагрозы з боку органаў дзяржаўнай улады, заслугоўвае ўзнагароды. Гэтай узнагародай еўрапейскія юрысты хацелі б адзначыць вашу адданасць справе, настойлівасць і смеласць у падтрымцы фундаментальных каштоўнасцяў", — сказана ў звароце Савета, адрасаваным Паўлу Сапелку.

Нагадаем, што 3 сакавіка 2011 года прэзідыум Мінскай гарадской калегіі адвакатаў паводле рашэння Мінюста пазбавіў Сапелку права займацца адвакацкай дзейнасцю. Павел на працягу многіх гадоў абараняў фігурантаў гучных палітычных працэсаў. Ён быў абаронцам Мікалая Аўтуховіча, Цімафея Дранчука, прадстаўляў у судзе інтарэсы Зінаіды Ганчар па справе зніклага ў 1999 годзе Віктара Ганчара, быў адвакатам фігуранта "справы чатырнаццаці" Аляксандра Баразенкі, абараняў рэдактара газеты "Навінкі" Паўла Канавальчыка па справе аб абразе прэзідэнта. А пасля выбарчай кампаніі-2010 з'яўляўся абаронцам былога кандыдата ў прэзідэнты Андрэя Саннікава, а таксама вядомых актывістаў Паўла Севярынца і Дзмітрыя Дашкевіча.

ГУЧНАЯ СПРАВА

«Справа мытнікаў» пайшла ў ААН

Былыя брэсцкія мытнікі паскардзіліся ў ААН. Індывідуальныя звароты былі накіраваны ад 22 былых інспектараў брэсцкай мытні "Заходні Буг" і сямі былых механікаў тэрмінала прадпрыемства "Вестаўта". Супраць гэтых людзей на працягу 2004—2005 гадоў вялася крымінальная справа, якая стала адной з самых буйных у гісторыі нашай краіны.

Службоўцаў абвінавацілі ў злоўжыванні службовым становішчам і саўдзельніцтве ва ўхіленні ад выплаты мытных плацяжоў групай асоб.

— Частка з гэтых асуджаных гаворыць, што яны не вінаватыя, што ніякіх службовых інструкцый не парушалі, — патлумачыў праваабаронца Раман Кісляк. — У той час быў вялікі паток машын. Паставілі аднаго інспектара на некалькі пастоў, і ён фізічна не пасяваў усё кантраляваць. Маўляў, у той час і былі створаны злачынныя схемы. Пракуратура праводзіла дадатковую праверку, высветлілася, што дзесяць з гэтых асуджаных сапраўды ўдзельнічалі ў гэтай злачыннай схеме, а астатнія 30 чалавек выкарыстоўваліся "ўцёмную". Але тым не менш суд не разбіраўся і асудзіў усіх.

Падпісанты скаргі палічылі, што было парушана іх права на справядлівае судовае разбіральніцтва. Яно гарантавана Міжнародным пактам "Аб грамадзянскіх і палітычных правах", а таксама Канстытуцыяй Рэспублікі Беларусь.

НУ И НУ!

Шок

от того, в каких условиях живут китайские рабочие, строящие в Минске гостиницу «Пекин»

В Минске на месте Парка 40-летия Октября полным ходом идет строительство гостиничного комплекса "Пекин". Отель возводится к чемпионату мира по хоккею. Работают на объекте в основном китайцы. Но условия, в которых живут азиатские рабочие, повергают в шок.

Немного предыстории

Как писало Белорусское телеграфное агентство осенью минувшего года, ссылаясь на премьер-министра Михаила Мясниковича, *"гостиница "Пекин" привнесет в жизнь белорусов еще одну частичку великой древней и вечно молодой культуры китайского народа".*

То же самое, только еще более цветисто, обещает плакат на заборе строительной площадки: *"Гостиница "Пекин" является... историческим моментом на пути развития отношений между Республикой Беларусь и Китайской Народной Республикой, местом распространения китайской культуры и местом общения двух народов".*

Раз уж в тексте использовано настоящее время, я решил не дожидаться окончания строительства, а прямо сейчас прикоснуться к частичке *"великой древней и вечно молодой"* китайской культуры. Ведь культура — это не только балет и керамика, но и организация быта.

Хотя Михаил Мясникович и называл гостиницу *"красивым проектом гражданского назначения",* который призван стать *"достоянием горожан",* плакат на заборе существенно ограничивает категорию тех, для кого предназначен комплекс, — это *"высокопоставленные гости".* Иными словами, незначительное число людей, далеких от народов обеих стран.

Пример быстрого строительства

То, что китайцы строят быстро, — факт общеизвестный. Меня же интересовало другое — в каких условиях живут китайские рабочие, которые строят в Минске гостиницу "Пекин"? Можем ли мы чему-то у них поучиться в этом отношении?

Сразу скажу, что с *"общением двух народов"* не заладилось. Китайские рабочие не знали даже разговорного минимума языка страны своего пребывания. И на все вопросы отвечали либо "ни хао" ("здравствуйте" на китайском), широко улыбаясь, либо — "no" по-английски, отрицательно тряся головой и размахивая руками. Сторожа-белорусы подтвердили, что по-русски китайцы "ни бум-бум", и отправили к переводчику, приставленному к рабочим. Но тот от каких-либо комментариев отказался, посоветовав обратиться в Мингорисполком.

Переговорить мне удалось только с белорусскими каменщиками, которые подыскивали себе здесь работу на зиму. Предлагаемые работодателем условия — 18 долларов за куб кладки — их не удовлетворили. "Да я на коттеджах в два раза больше заработаю! А китайцы, смотри, фигарят за милую душу. Ну и пусть фигарят".

Проникнуть на "жилую" территорию строительного городка получилось лишь с третьего раза. Фотографировать пришлось из-под полы мобильным телефоном — в "месте общения двух культур" чужим были не рады.

По дороге к рабочему городку нам встретился одинокий китаец, который закапывал на берегу Свислочи какую-то яму. Ничего, кроме своего "ни хао", он сказать не смог, смотрел настороженно и мрачно. От его вида тянуло на черный юмор, и мы с товарищем пошутили, что он, наверное, закапывает здесь павших на чужбине собратьев.

После посещения бытовок это настроение только укрепилось. Строители комплекса для *"высокопоставленных гостей"* живут в условиях, приближенных к скотским.

Снаружи выглядящий привлекательным и аккуратным на фоне заброшенных цехов завода имени Кирова, изнутри городок повергает в уныние. Грязь, полумрак, невыносимо спертый, закисший воздух в жилых помещениях, напоминающие тюремные камеры захламленные комнаты, завешенный вещами для просушки коридор, сваленные просто на стол куски мяса в столовой. Стирка здесь, похоже, только вручную, а "удобства" (за исключением писсуаров) — во дворе.

Сложно предположить, почему китайские строители согласились работать в таких условиях. Неужели в самой Поднебесной быт на стройках еще хуже? Или зарплаты такие маленькие, что люди в погоне за рублем подлиннее готовы преодолевать тысячи километров, спать на бревенчатых настилах, закутавшись в тряпки, и питаться продуктами сомнительного качества?

Любопытно, что на церемонии закладки первого камня в основание гостиничного комплекса "Пекин", на которой, к слову, присутствовали премьер-министр Беларуси Михаил Мясникович, председатель Мингорисполкома Николай Ладутько и представители мэрии Пекина, прозвучало, что на данном объекте будут работать самые лучшие бригады из Китая. *"Мы сможем получить большой практический опыт быстрого строительства, которым славится Китай",* — заявлял Николай Ладутько... Но если для кого-то это пример строительства, то для меня — пример того, как нельзя обходиться с людьми.

Дмитрий ГАЛКО.
Фото автора.

СПЕЦЫЯЛЬНЫ РЭПАРТАЖ

На чамаданах

Карэспандэнт "Народнай Волі" пагутарыў з прадпрымальнікамі сталічнага рынку "Дынама", якія ў бліжэйшы час павінны пераехаць у іншае месца.

Як вядома, днямі адбылася нарада па пытанні рэканструкцыі галоўнага стадыёна краіны, на якой Аляксандр Лукашэнка даручыў тэрмінова ўзяцца за работу.

"Мы не патрабуем стварыць суперстадыён, як у Лондане, — заявіў ён. — *Мы не настолькі багатыя, каб з шыкам будаваць... Нам трэба разгледзець пытанне: а ці варта браць крэдыт пад такі працэнт? Можа быць, нам самім пабудаваць стадыён? Калі вы запрашаеце замежную кампанію і заключаеце дамову — гэта 150 мільёнаў еўра. Вось у чым пытанне. Трэба падлічыць грошы. Я ўпэўнены, што калі падключыцца прыватнік, то атрымаецца танней. Ён свае грошы проста так траціць не будзе".*

Паведамлялася, што на той жа нарадзе бізнесмен Юрый Чыж выказаў жаданне прыняць удзел у фінансаванні праекта.

...Калі пахадзіць па рынку "Дынама", то робіцца ўражанне, што сёння для прадпрымальнікаў галоўная праблема нават не продаж свайго тавару, а менавіта рэканструкцыя стадыёна і звязаныя з гэтым уласныя праблемы.

— Зіна, у іх пакуль няма нават праекта, як яны работы распачнуць? — пераконвае адзін гандляр суседку. — Грошай няма, дзе яны возьмуць?

— Чыж, здаецца, сказаў, што 30 мільёнаў будзе ўкладваць.

— А астатнія грошы дзе знойдуць? Можа, яшчэ дадуць нам папрацаваць?..

Далучаюся да бяседы, прадпрымальнікі распавядаюць, што апошні месяц размовы толькі пра перасяленне.

— Днямі адміністрацыя нам паведаміла, што да канца гэтага месяца трэба пакінуць тэрыторыю стадыёна, — кажуць яны. — Трэба вывезці свае гандлёвыя аб'екты, у каго яны ў прыватнай уласнасці. Між тым намеснік старшыні Мінгарвыканкама Уладзімір Калтовіч паведаміў, што рынак на "Дынама" зачыніцца да 1 студзеня. Адным словам, нічога не зразумела. Уся ж адміністрацыя рынку пасля нарады на вушах стаіць...

Сёння на рынку працуе каля 350 прадпрымальнікаў. Мне скардзяцца, што засталося мала і гандляроў, і пакупнікоў..

— Зараз рынак маленькі стаў, не тое што ў 1990-я, — расказвае Сяргей, які гандлюе абуткам. — Раней тут месца не купіць было. Пасля крызісу ў Расіі, недзе ў 2000 годзе, рынак стаў распадацца. Але людзі задаволены і тым, што ёсць, тым больш што і арэнда не надта вялікая. За ўласны гандлёвы аб'ект у 4 квадратныя метры плацім 700 тысяч у месяц. Ніхто тут не зарабляе вялікіх грошай, але 500—600 долараў прыбытку ёсць, каб сям'ю пракарміць. Нармальны рэжым работы, месца ў цэнтры горада...

Мой суразмоўца дадае, што зараз ім прапанавалі цэнтралізавана перайсці на рынак у Ждановічы.

— Натуральна, экстазу ад такога пераезду ніхто не адчувае, — кажа ён. — Па-першае, пляцоўкі там не ў самым лепшым месцы. Па-другое, пераезд у "мёртвы сезон" — гэта адны страты. Чалавек 30 ужо сышлі з рынку, не чакаючы да апошняга. Але многія спадзяюцца, што нейкі час на "Дынама" мы яшчэ пратрымаемся. Не веру я, што рэканструкцыя пачнецца так хутка...

Алесь СІВЫ.
Фота аўтара.

ИЗ ЖУРНАЛИСТСКОГО БЛОКНОТА

Светлана КАЛИНКИНА

Власть меняется!

Если судить по белорусским государственным СМИ, то в Литве сейчас время анархии. Правящая партия на парламентских выборах потерпела поражение. А это значит, что меняется расклад сил в сейме, меняется все правительство, глава государства оказалась без прежней политической поддержки, в меньшинстве, кто ей достанется в министры — не знает. В общем, в нашем представлении, в Литве наступило время классического безвластия. Когда никто ни за что не отвечает и все друг другу ставят подножки. Когда победители истово делят портфели и кабинеты, а проигравшие перемещаются на запасные аэродромы, прихватывая с собой все, что смогут. Когда до проблем простого человека никому нет никакого дела...

Белорусов подобными политическими потрясениями пропаганда пугает, всячески нахваливая плюсы власти стабильной и несменяемой. Корреспондент "Народной Воли" отправился в Литву, чтобы своими глазами увидеть, насколько ужасно время перемен.

Выборы сделали мэра левшой

— Ни одни выборы не проходят без жертв, — улыбается милая женщина-киоскер, у которой я скупаю все русскоязычные общественно-политические газеты. — Вот, например, на этот раз у нас мэр Вильнюса пострадал.

Впрочем, версии, от чего пострадал мэр Вильнюса **Артурас Зуокас,** разные. Одни говорят, будто причина в том, что вильнюсский мэр вместе со своим политическим объединением "Taip" пролетел мимо сейма, набрав что-то около 2% голосов. Другим больше нравится версия, что Зуокас пытается руководить городским хозяйством слишком сильной рукой и не рассчитал собственные силы. В любом случае — налицо перелом правой руки и гипс. Сам Зуокас признался, что причина травмы — производственная: мол, подчиненные так его разозлили, что он ударил кулаком по столу и кость треснула. Но какие это были подчиненные — из мэрии или из политического штаба, остается только догадываться. Тем не менее нельзя исключать, что господин Зуокас действительно стал одной из жертв прошедших выборов.

В любом случае твердая рука городского головы в Вильнюсе чувствуется, несмотря даже на то, что он был занят парламентскими выборами, которые проиграл. Все убрано, подметено, освещено, окрашено, благоустроено...

"Надо выехать за пределы центра, за пределы Старого города, — советовали мне в Минске сторонники "твердой руки по-белорусски". — Ты зайди во дворы. Вот там никто ничего не ремонтирует, не убирает, дороги разбиты, света нет, люди сидят в холодных квартирах, без отопления".

Не знаю, где наши люди таких ужасов наслушались, но докладываю: задание выполнила. По помойкам, конечно, не лазила, но Вильнюс проехала вдоль и поперек. Даже в период безвластия город и убран, и уютен, и строится. Радует и стариной, и небоскребами, и теплым светом фонарей даже в глухих дворах, и уличными кадками с зеленью, очень украшающими позднюю осеннюю неуютицу. Кстати, про разбитые вильнюсские дороги — это просто клевета: появились такие новые туннели и развязки, что Минску даже не снились еще. Хотя, конечно же, есть улицы, покрытие которых нужно обновлять. И тротуары не везде новые. Но как бы там ни было, облик города меняется в лучшую сторону.

— Отопление включили, на бытовом уровне этот передел власти абсолютно никак не сказался, — подтверждает мои наблюдения бизнесмен **Павел Маринич,** который уже два года живет в Вильнюсе. — Хотя сейчас все с тревогой ждут жировок. Причем все знают, что цифры в них будут большими. Еще летом об этом знали, когда стало известно, что Россия поднимает цены на газ. Тем не менее проголосовали против строительства в Литве АЭС. И консерваторы, носившиеся с идеей АЭС, получили на выборах второе место. Литовцы меньше стали думать категориями холодильника. Хотя времена, конечно, тяжелые.

Президент нервничает

У здания литовского сейма на проспекте Гедемина никакого ажиотажа не наблюдается. Наоборот, безлюдно, пусто и только рядовые клерки шествуют чинно-важно, будто ничего особо значимого в жизни страны и не случилось. На первое заседание новый состав сейма соберется в середине ноября. Сейчас основные политические новости Литвы приходят из самых неожиданных мест, где проходят консультации лидеров победивших партий по поводу возможных коалиций. Даже из гостиниц. Так, именно из отеля Best Western Naujasis Vilnius пришло сообщение, что социал-демократы, Партия труда и партия "Порядок и справедливость" — все жесткие критики правящего "Союза Отечества", лидер которого **Андрюс Кубилюс** возглавлял правительство, и президента Дали Грибаускайте — приняли решение о совместных действиях. Было объявлено, что победителю — лидеру социал-демократов Альгирдасу Буткявичюсу — достанется пост премьера. (Буткявичюс, кстати, в советском прошлом — член КПСС, что, как видите, не мешает делать карьеру в современной Литве.)

Такой расклад категорически не понравился президенту Дале Грибаускайте. Она высказалась резко против наметившейся коалиции, заявив: *"В формировании правительства, по моему мнению, не может участвовать партия, которая подозревается в том, что она больше всех совершила грубых нарушений на выборах".* Имелась в виду Партия труда **Виктора Успасских.** СМИ тут же возмущенно загудели: "Президент хочет аннулировать выбор народа, Грибаускайте идет по пути Лукашенко..."

И все-таки шла, да не дошла: несмотря на недовольство Грибаускайте новыми политическими раскладами, Главная избирательная комиссия в воскресенье после долгих дебатов все-таки утвердила окончательные итоги выборов.

— Почему при высоком личном рейтинге **Дали Грибаускайте** на выборах победили ее оппоненты от социал-демократов? — интересуюсь у литовского коллеги **Ритаса Стаселиса.**

— Я не думаю, что социал-демократов можно назвать оппонентами Грибаускайте. Также неправильно говорить, что она была сторонницей "Союза Отечества". Еще полгода назад между президентом и консерваторами возникли очень серьезные разногласия. Во время предвыборной кампании она не агитировала за правых, однако называла достижения уходящего правительства "историческими". Я думаю, что некий скепсис по поводу социал-демократов обусловлен тем, что Грибаускайте считает лидера социал-демократов Альгирдаса Буткявичюса слабым лидером. Ее критика после выборов была направлена в адрес Партии труда, которая на самом деле вела грязную предвыборную кампанию.

И все-таки Даля Грибаускайте очевидно нервничает. Она даже отменила свой визит в Польшу, который был намечен на 11 ноября, *"из-за неотложных вопросов, связанных с внутренней политикой".* В результате впервые за последние пять лет на торжествах в честь Дня независимости Польши не будет присутствовать президент Литвы. Очевидно, Грибаускайте ожидала, что расклад сил в парламенте будет несколько иным. А как к итогам выборов относятся рядовые литовцы?

Ритас Стаселис признает, что по-разному. "Но если победили партии, не входящие в действующую правящую коалицию, то это значит, что общий тренд — на перемены", — говорит он.

А им не страшно!

Ну что за расстояние от Минска до Вильнюса — 180 километров! И литовцы мало чем от нас отличаются. Люди как люди. Как мы. Вот только они не боятся перемен. После выхода из состава СССР четыре раза меняли президентов. Вернее, даже пять раз, потому что Валдас Адамкус становился главой государства дважды — в 1998—2003-м, а потом в 2004—2009 годах. Премьеров вообще не щадили: не справился, не получается, люди недовольны — освобождай место. Между стабильностью и реформами они выбирали реформы. А нам все страшно, нас пугают, что от перемен только хуже бывает.

В итоге не литовцы едут в Беларусь за покупками, а белорусы — в Литву. Пешком, на машинах, на автобусах наши земляки волокут через границу памперсы, стиральный порошок, литовские сыры, литовские колбасы, утюги, телевизоры... Но нахваливают свое, белорусское.

Почему же литовцы не боятся перемен? Этот вопрос я задавала очень многим людям.

"Даже мужа надо менять, если с ним жизни нет, не надо терпеть и не надо мучиться. А уж про политиков и говорить нечего", — так ответила на мой вопрос улыбчивая женщина-киоскер.

"Неизвестно, к лучшему или к худшему эти перемены. Вот сейчас популистов выбрали. Я ничего хорошего не жду. А с другой стороны, пусть попробуют: не понравится — переизберем", — это мнение дамы, которая торгует в Старом городе вязаными шапками и носками.

"Ну, если ничего в жизни не менять, то ничего и не будет", — весело сверкнула очечками в ответ на мой вопрос девушка, по виду студентка.

"Просто мы еще тяжело живем, а хотим жить лучше. Поэтому и голосуем за перемены во власти. Вот будете в Вильнюсе, обратите внимание, что вечером в ресторанах одни туристы — у литовцев нет денег, кризис", — пояснял мне мелкий бизнесмен по имени Антанас, с которым мы на погранпереходе убивали время за болтовней в ожидании своей очереди.

Действительно, вечером в кафе и ресторанах Вильнюса звучит преимущественно русская и польская речь. Литовская молодежь проводит время в ночных барах с дешевым коктейлем. Аншлаги — в дешевых забегаловках с фаст-фудом типа "Макдональдса" и в недорогих пиццериях. Безусловно, это верный признак того, что лишних денег у людей нет.

— Люди устали, им была нужна хотя бы надежда на перемены. Потому и решили, что правящую коалицию надо менять, — поясняет Кирилл Атаманчик, президент молодежной ассоциации "StudAlliance" и магистрант Европейского гуманитарного университета. — Повелись на популистские лозунги о повышении заработков и тому подобном. Но надо отметить, что эти выборы проходили в сравнении с прошлыми годами достаточно активно. То есть в обществе есть ощущение того, что голоса избирателей что-то решают.

— Литва становится все более демократической страной, здесь нет такого шатания и брожения, как в Грузии или Украине, — считает Павел Маринич. — Меняется страна, избиратели становятся более зрелыми и все-таки смотрят на конкретную работу партий в прошлом, на программу на будущее. Второе место консерваторов — это логично. Их критиковали за режим жесткой экономии, за не популярные в народе меры, предпринятые правительством во время кризиса. Однако и откровенные популисты в сейм не попали — только хорошо известные партии. Как я вижу, все больше людей голосуют за что-то и все меньше огульно против. Хотя, конечно, есть и те, кто отдает свой голос "за бесплатную колбасу" — без этого на постсоветском пространстве никак. Но главное: выборы становятся гарантом того, что Литва будет придерживаться прежнего курса даже при смене власти.

Без интересов и без амбиций

А что литовские белорусы? Они-то хотя бы в Литве свой голос подают?

Вы будете смеяться, но белорусы есть белорусы.

Формально считается, что интересы национальных меньшинств, в том числе и белорусов, на этих выборах представляла Избирательная акция поляков Литвы, которая набрала неожиданно много голосов и сейчас рассматривает возможность присоединения к правящей коалиции. Однако, как утверждает главный редактор сайта "Беларуская Вільня" **Лариса Шаповалова,** говорить о том, что теперь литовские поляки будут представлять интересы литовских белорусов, все-таки неправильно.

— Избирательная акция поляков Литвы на данный момент является одной из крупнейших партий, которая в Виленском регионе представляет национальные и экономические интересы поляков, — поясняет Лариса. — Партия шла на выборы в неформальной коалиции с русским альянсом и Литовской народной партией Казимиры Прунскене. В списке кандидатов под номером восемь значилась белоруска Мария Матусевич, председатель "Асацыяцыі беларускай мовы імя Ф.Скарыны". Это и был единственный белорусский кандидат на выборах в сейм. Однако говорить о том, что Мария Матусевич являлась кандидатом белорусов Литвы, а Избирательная акция поляков будет представлять наши, белорусские, интересы, некорректно. В Литве много разнообразных белорусских организаций, однако единства между ними нет. Пользуясь этим, руководители организаций при необходимости берут на себя смелость выступать от имени всех белорусов Литвы. Так получилось и в ходе парламентских выборов этого года.

Кстати, по результатам голосования Избирательная акция поляков получила в сейме 5 мандатов, и Мария Матусевич, которая была восьмой в списке, в сейм не попала. Таким образом, наших земляков среди новых депутатов нет. Хотя не могу сказать, что это как-то негативно скажется на отстаивании интересов белорусов. В первую очередь потому, что как таковых общих национальных интересов у белорусов Литвы просто нет.

Итак, белорусов в новом литовском сейме не будет, а вот так называемая фракция "друзей Беларуси" в нем все равно останется.

— Исторически сложилось, что друзьями демократической Беларуси всегда были консерваторы и в меньшей степени либералы, — поясняет Павел Маринич. — Они всегда во главу угла ставили принципы демократии и прав человека, а потом уже экономический блок. Позиции консерваторов и либералов сейчас не такие прочные, тем не менее в сейм прошли такие депутаты, как Эмануэлис Зингерис, Аудронюс Ажубалис, Мантас Адаменас, Донатас Янкаускас, Эгидиюс Варейкис и другие. Белорусские демократы их отлично знают. Не сомневаюсь, что эти люди, как и прежде, будут нашими сторонниками и жесткими критиками режима Александра Лукашенко. Они и раньше это делали и в меру своих сил сегодня подтверждают свою позицию. Они не дадут Литве отказаться от европейских ценностей, хотя лидер победившей партии Альгирдас Буткявичюс уже заявляет о смене курса на улучшение отношений Литвы с Россией, а значит, и Беларусью.

Радует, конечно, что даже когда у соседей меняется власть, они не забывают, что рядом есть мы, горемыки, и что нам надо помогать. Но ведь, кроме нас самих, никто в Беларуси ситуацию не изменит. Как так получилось, что по восприятию мира мы ближе к далеким китайцам, которые пугают друг друга пожеланием жить в период перемен? А вот от литовцев, от Польши, от Европы мы оказались страшно далеки... Почему нам страшно что-то менять, почему нам легче жить, постоянно чего-то боясь?..

Минск—Вильнюс—Минск.

Ачмурэнне

(Мінск, 7 лістапада 2012 года.)

Фота photo.bymedia.net і tut.by

З-ЗА КРАТАЎ

Зміцер Дашкевіч знайшоўся ў Гродне

Палітвязня даставілі ў гродзенскую турму №1.

Пра гэта паведаміла нявеста палітвязня Наста Палажанка. Яна таксама звярнула ўвагу на тое, што тыдзень ад Зміцера не было вестак. І да сёння невядома, дзе гэты час ён знаходзіўся.

9 лістапада ў турму да Дашкевіча паспрабуе трапіць адвакат. Магчыма, нейкая інфармацыя пра этапаванне з'явіцца пасля іх сустрэчы.

Нагадаем, што 30 кастрычніка выязны Мазырскі суд пастанавіў перавезці лідара незарэгістраванай арганізацыі "Малады фронт" з мазырскай калоніі ў турму. За два месяцы да гэтага Дашкевіча асудзілі як злоснага парушальніка рэжыму і дадалі яшчэ год калоніі.

ОСТРЫЙ ВЗГЛЯД

«Подарок» с кровью перед глазами

В последние дни буквально во всех передачах теле- и радионовостей сообщалось об открытии в Минске нескольких новых станций метро. И каждый раз подчеркивалось, что это подарок столичным жителям и их гостям к 7 ноября — дню революции 1917 года.

Согласитесь, кощунство какое-то! Мы что, приверженцы переворотов? Ведь сегодня любой грамотный человек знает, что тогда, в 1917-м, кучка российских большевиков пришла к власти не цивилизованным путем, а совершив самый настоящий переворот. И идеи их оказались популистскими, утопическими. Именно они привели к тому, что были уничтожены миллионы людей, а Советский Союз развалился как карточный домик.

Может ли это быть примером для сегодняшних белорусов? Ни в коем случае. И в демагогию властей, которым нужно любым способом удержаться у кормила, верят только люди с ограниченным кругозором.

У нас станции метро, поликлиники, новые производственные объекты открываются ко дню некой революции. А вот как, скажем, это делают власти тех стран, побывать в которых белорусы мечтают. В Дубае, столице Объединенных Арабских Эмиратов, метро открыли 09.09.2009 г. в 9 часов 9 минут и 9 секунд. И знаменательно, и без всяких подарков в честь какой-нибудь революции.

Факты, которые заставляют о многом задуматься...

Леонид ПРИХОДЬКО.

Минск.

СКАНДАЛ

Ці знойдуць «падпальшчыкаў» літоўскай амбасады?

6 лістапада каля 11 гадзін вечара двое невядомых кінулі дзве бутэлькі з запальнай сумессю на тэрыторыю літоўскай дыпмісіі ў Мінску. Толькі дзякуючы хуткай рэакцыі супрацоўнікаў службы бяспекі пасольства бутэлькі атрымалася затушыць. Шкоды амбасадзе прычынена не было.

Беларускі бок адразу заявіў, што гэта не больш як хуліганскі ўчынак. *"Мы перакананы, што гэта злоснае хуліганства, і спадзяёмся, што праваахоўныя органы аператыўна правядуць расследаванне і вінаватыя будуць пакараныя ў адпаведнасці з заканадаўствам",* — заявіў прэс-сакратар Міністэрства замежных спраў Беларусі **Андрэй Савіных**.

Партызанскім раённым аддзелам Следчага камітэта па Мінску распачата крымінальная справа па артыкуле "Хуліганства, здзейсненае групай асоб". Як заявілі ў Следчым камітэце, на расследаванне кінуты найбольш кваліфікаваныя спецыялісты.

Літоўскія палітыкі расцэньваюць гэты інцыдэнт як тэракт.

— А што вам нагадвае такі ход падзей, калі вечарам на тэрыторыю амбасады кідаюць дзве бутэлькі з "кактэйлем Молатава"? Што гэта, калі не тэракт? — заявіў міністр замежных спраў Літвы **Аўдронюс Ажубаліс.** — *Гэта тэрарыстычны выпад супраць літоўскай тэрыторыі... Я сказаў, што думаю як міністр замежных спраў, паколькі, калі кідаюць "кактэйль Молатава", інакш назваць немагчыма. Як гэта яшчэ можна назваць? Неспадзявана нехта пераблытаў? Пастукаліся не ў тыя дзверы? Не, гэта была абдуманая ясная акцыя. Гэта кінулі не дзесьці ў сярэдзіне вуліцы, шашы, а на тэрыторыю літоўскага пасольства ў Беларусі, якая ў адпаведнасці з Венскай канвенцыяй з'яўляецца нашай тэрыторыяй.*

— Я думаю, калі ведаеш кантэкст, што гэта адбылося на стыку 6—7 лістапада, відаць, можна ўбачыць пэўны ідэалагічны кантэкст, калі ведаеш наша стаўленне да савецкага мінулага і яго ацэнкі. Я не выключыў бы здагадкі, што гэта справа рук радыкальных сіл, — гэта ўжо рэакцыя на інцыдэнт у Мінску кіраўніка Камітэта па нацбяспецы і абароне літоўскага парламента **Арвідаса Анушаўскаса.**

У той жа час прэм'ер-міністр Літвы **Андрус Кубілюс** не стаў рабіць якіх-небудзь заяў. *"Я б не хацеў даваць нейкія ацэнкі, гэта выклікае ў нас заклапочанасць, але мы чакаем расследавання кампетэнтных органаў — як Літвы, так і Беларусі. Спадзяюся, што такія рэчы ў будучыні больш не паўторацца",* — сказаў Кубілюс журналістам.

У самой літоўскай амбасадзе ў Мінску ад якіх-небудзь каментарыяў адмаўляюцца, не даюць журналістам нават здымкі, зробленыя ў момант інцыдэнту. Кажуць, што пакуль вядзецца следства, супрацоўнікі не маюць права даваць публічныя каментарыі. Распавядаюць толькі, што супрацоўнікі службы бяспекі прагледзелі відэазапісы з камер назірання, аднак разабраць, хто кідае "кактэйлі Молатава" на тэрыторыю амбасады, складана. "Бачны толькі два цёмныя сілуэты, якія хутка рухаюцца. Немагчыма нават разабраць, мужчыны гэта ці жанчыны", — растлумачылі супрацоўнікі амбасады.

У Следчым камітэце таксама абмяжоўваюцца скупымі паведамленнямі: "Па выніках агляду месца здарэння канфіскаваны аб'екты, якія маюць значэнне па справе, па якіх прызначаны адпаведныя экспертызы, — аскепкі шкла, фрагменты бутэлек, узоры змесціва бутэлек". Пакуль ніхто не затрыманы.

З ГІСТОРЫІ ПЫТАННЯ

Не першая атака

Падобны інцыдэнт не першы ў гісторыі сучаснай Беларусі. У жніўні 2010 года на тэрыторыю расійскай амбасады ў Мінску былі кінутыя дзве бутэлькі з гаручай вадкасцю. Адна з іх патрапіла ў прыпаркаваны на тэрыторыі амбасады аўтамабіль, які цалкам выгараў. На шчасце, абышлося без ахвяр. У ходзе расследавання беларускія праваахоўнікі дапыталі амаль 50 чалавек. У маі 2011 года за арганізацыю і ўдзел у гэтай акцыі былі асуджаны пяцёра актывістаў анархісцкага руху. Трое — Ігар Аліневіч, Мікалай Дзядок і Аляксандр Францкевіч — атрымалі немалыя тэрміны зняволення: Аліневіч — 8 гадоў пазбаўлення волі ў калоніі ўзмоцненага рэжыму, Дзядок — 4,5 года пазбаўлення волі ў папраўчай калоніі агульнага рэжыму, Францкевіч — 3 гады пазбаўлення волі ў калоніі ўзмоцненага рэжыму. У судзе яны сцвярджалі, што да падпалу расійскай амбасады не маюць ніякага дачынення. Еўрапейскай супольнасцю ўсе трое прызнаны палітвязнямі.

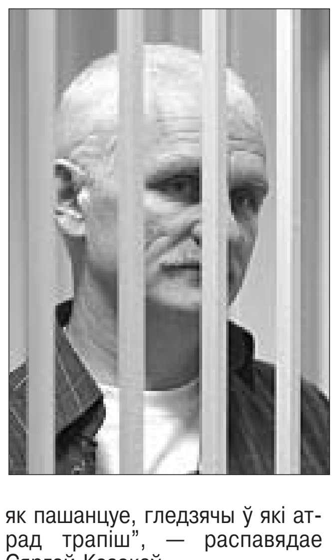
Вольга ГРЫНЯВІЦКАЯ.

СПРАВА БЯЛЯЦКАГА

Валер КАЛІНОЎСКІ

(Пачатак у №№145—146, 149—166, 169—170.)

Турма на Сікорскага

Бабруйская папраўчая калонія №2, куды Алеся Бяляцкага накіравалі адбываць пакаранне, месціцца на ўскраіне горада на вуліцы Сікорскага. Раней тут адбывалі пакаранне палітвязні, засуджаныя за ўдзел у Плошчы 19 снежня 2010 года, — Зміцер Дрозд, Сяргей Казакоў і Андрэй Пратасеня, а таксама Андрэй Кім, пакараны за ўдзел у мітынгу прадпрымальнікаў у 2008 годзе.

Сяргей Казакоў, згадваючы свой побыт у Бабруйскай турме, распавёў, што іншыя зняволеныя там ставіліся да палітычных у асноўным прыязна:

"Там ёсць добрая падтрымка, ёсць людзі, якія сядзелі разам з намі, вязнямі Плошчы, ёсць знаёмыя з іншымі былымі палітвязнямі Андрэем Бандарэнкам, Васілём Лявонавым, Андрэем Кімам... Там усе ў курсе, хто і за што сядзіць, і палітычных толькі падтрымліваюць. Ёсць шмат такіх, якія заспелі ўсіх палітычных вязняў, што сядзелі ў Бабруйску".

Паводле слоў Сяргея Казакова, адміністрацыя калоніі абыходзілася з палітычнымі стрымана. "Хіба начальнік калоніі дазваляў сабе ціск. Іншыя вязні за час адсідкі бачаць гэтага начальніка адзін-два разы, а мяне выклікалі два разы на тыдзень, і ўсе гутаркі з ім былі на падвышаных танах. Вядома, зверху ад адміністрацыі ідзе ўказанне прыціскаць нас, спыняць нейкія нашыя дзеянні, але так яўна гэта ішло толькі ад яго".

Сяргей Казакоў прызнаў, што харчаванне ў Бабруйскай калоніі кепскае. Пры ўзмоцненым рэжыме, як у Алеся Бяляцкага, вязню дазволены тры перадачы ці пасылкі па 30 кілаграмаў за год, два доўгія спатканні, падчас якіх таксама штонебудзь можна прынесці — да 30 кілаграмаў. Яшчэ даецца дазвол на тры кароткатэрміновыя спатканні, адно 15-хвіліннае тэлефанаванне сваякам раз на тыдзень. Ёсць магчымасць нешта купіць у турэмнай краме на суму ад адной да пяці базавых велічынь — ад 35 да 175 тысяч рублёў у месяц (4—20 долараў). Але прыдзірлівая адміністрацыя можа пазбавіць вязня ўсіх гэтых магчымасцяў. Калі вязень, як Бяляцкі, не прызнае сваёй віны, то ўмоўна-датэрміновае вызваленне ці замена рэжыму ўтрымання на мякчэйшы да яго фактычна не ўжываецца.

"Думаю, Алеся будуць накіроўваць на працу. Мяне са Зміцерам Драздом прымушалі цягаць бярвёны, скалочваць з дошак паддоны і збіваць з аўтамабільных пакрышак гуму. Праўда, сэнсу апошняй працы я так і не зразумеў, але гэта прымушаюць рабіць усіх", — кажа Сяргей Казакоў.

Раней зняволеных з Бабруйскай калоніі вазілі працаваць на мясцовы шынны камбінат, дзе для іх быў створаны адмысловы цэх. Цяпер камбінат адмовіўся ад паслуг зэкаў, і вязні працуюць у калоніі: вырабляюць спецвопратку, пагоны, шаўроны і розныя іншыя нашыўкі для сілавых структур. Але гэтым займаюцца не ўсе, а толькі тыя, хто адбывае вялікія тэрміны, бо навучанне займае шмат часу.

"Адназначна цяжка ў каранціне, два тыдні адразу пасля прыбыцця ў калонію. А далей — як пашанцуе, гледзячы ў які атрад трапіш", — распавядае Сяргей Казакоў.

Пасля трох тыдняў каранціну (адзін тыдзень дадала адміністрацыя) Бяляцкага накіравалі ў "швейны атрад" пад нумарам 14. У лісце Алесь паведаміў, што шыць яго не прымушаюць, а даручылі ўпакоўваць гатовую прадукцыю.

На працу Алесь ходзіць штодня, акрамя нядзелі, то ў першую, то ў другую змену:

"У асноўным вывярочваем і пакуем рабочыя рукавіцы, але часам і рабочыя робы, халаты, берэты і нават міліцэйскія пагоны. Праца фізічна не цяжкая, але „нятворчая"... Тут падобна да войска, толькі ў звальненні не выпускаюць", — напісаў Алесь пра ўмовы ў калоніі. У вольны час ён чытае кнігі, незалежную і афіцыйную прэсу, якую яму выпісаў сябар Сяргей Сыс.

Усяго ў Бабруйскай калоніі сядзяць каля тысячы асуджаных. Яна была адкрыта ў 1964 годзе. На тэрыторыі ёсць шыльда ў памяць гэтай падзеі. Апрача людзей, у калоніі "сядзяць" бабры, сімвал горада Бабруйска. Алесь налічыў тры фігуркі гэтых жывёл: адна ў каранціне ў турэмнай кепцы, другая — каля штаба (як напісаў Алесь — "мабыць, УДВ (умоўна-датэрміновага вызвалення) чакае", трэцяя — у прамысловай зоне сядзіць на газоне. Каля інтэрната, дзе адбываюць пакаранне пенсіянеры, растуць бярозы, пасаджаныя ў 1964-м, а яшчэ ёсць добра дагледжаныя клумбы з кветкамі і кустамі. У лісце, які я атрымаў ад Алеся, ён піша:

"Калі ты хоць раз быў на тэрыторыі савецкай ці беларускай вайсковай часці, пабудаванай у 70—80-я гады, то бачыў прыкладна тое, што зараз даводзіцца бачыць мне. Казармы тут па-цывільнаму называюць інтэрнатамі, над уваходам на наш паверх вісіць белая шыльдачка, на якой жоўтай фарбай напісана: "Общежитие отряда №14".

Жывём мы ў секцыях — асобных пакоях, дзе стаяць двухпавярховыя ложкі, ёсць стойка, на якой можна што-небудзь парэзаць (сала, хлеб), тумбачкі, шатня раскрытая, дзе нашая адзежа вісіць, паліца з кніжкамі. На вокнах не краты, а фіранкі з цюлю. А як выходзіш з секцыі — агульны калідор, у канцы — умывальнік і туалет. Тут жа пакой з лаўкамі і тэлевізарам. Закратаваныя толькі два акны — кабінет начальніка атрада і так званая "кашарка", дзе стаяць нашы торбы-кешары (сумкі з прыватнымі рэчамі. — **В.К.**). Там жа стаіць лядоўня. Казарма наша набліжаецца, я б сказаў, да рабочага інтэрната. У пакоях не паляць.

А вось як выходзіш з пад'езда, то тут прастора паўз дом на ўсю ягоную даўжыню і шырынёй метраў восем абгароджаная жалезным плотам з форткай. Гэта так званая "лакалка" — тэрыторыя атрада, дзе стаяць драўляныя лаўкі, ёсць сушылка вопраткі пад дахам і турнік. Тут ты можаш пазаймацца фізкультурай, выпіць кавы на свежым паветры або пагуляць у даміно, нарды, шахматы ці "мандавошку". Я тут адціскаюся, падцягваюся і хаджу, у гульні не гуляю, не люблю.

І такіх будынкаў-казармаў шмат. А ёсць яшчэ будынкі лазні, сталоўкі, штаба, каранціна, клуба, ёсць яшчэ будынак, дзе КБА (камбінат бытавога абслугоўвання. — **В.К.**) і бібліятэка. І ёсць так званая "промка", прамысловая зона, куды мы ходзім працаваць. Там ужо ўсе ходзяць шыхтом, проста так, самавольна ад будынка да будынка не паходзіш. У сталоўку ходзім строем, а праверкі тройчы на дзень праходзяць у "лакалцы".

Калонію ў параўнанні з турмой зняволеныя ўспрымаюць як палёгку. Тым, хто служыў у войску, калонія і сапраўды нагадвае армейскія ўмовы. Тут, хоць і ў няволі, але можна жыць, дыхаць свежым паветрам, не адчуваць, што ты — у камеры, душнай і перанаселенай. Турма ў параўнанні з калоніяй — няспынная пакута і выпрабаванне".

8 чэрвеня Алесь напісаў мне ў лісце з Бабруйскай калоніі:

"Учора я атрымаў трэцяе спагнанне за год. Першае было яшчэ ў каранціне — за нестатутны абутак. Вынеслі мне яго за дзень, як перавялі ў атрад, 21 сакавіка. Другое я атрымаў за дзень перад спатканнем з жонкай, 16 мая, за тое, што ў швачным цэху знаходзіўся без апазнавальнай шыльды-бэджа. А трэцяе за тое, што 2 чэрвеня заснуў у секцыі перад абедам. У выніку за апошняе парушэнне пазбаўлены доўгатэрміновага наступнага спаткання, якое прадугледжана Крымінальна-выканаўчым кодэксам.

Таксама з наступнага месяца я буду абмежаваны ў закупах у лаўцы — да 100 тысяч рублёў. А зараз было 500 тысяч. І хутчэй за ўсё, хоць пра гэта рана яшчэ казаць, бо няма тэксту амністыі, але хутчэй за ўсё як „злоснага парушальніка" амністыя мяне не будзе датычыцца.

Застаецца толькі дадаць, што мае „абавязацельствы" выконваць Крымінальна-выканаўчы кодэкс і падпарадкоўвацца Правілам унутранага распарадку пакуль што яшчэ не зацверджаны. Таму, як тут гавораць на мясцовым слэнгу, я зараз "без папер".

Апрача таго, Крымінальна-выканаўчым кодэксам прадугледжана добраахвотнае ўступленне зняволеных у СА (самадзейнае аб'яднанне). Дык вось, улічваючы гэтую добраахвотнасць, я туды яшчэ не ўступіў, бо я і так сябра многіх арганізацый і аб'яднанняў, у тым ліку БАЖ, Міжнароднай федэрацыі правоў чалавека, Саюза беларускіх пісьменнікаў, Таварыства беларускай мовы і Беларускага ПЭН-цэнтра, так што СА для мяне было б ужо занадта".

ВМЕСТО РЕЦЕНЗИИ

Кто угадает будущее Беларуси?

Литературно-политическая утопия стала предметом оживленного обсуждения в интернете

Итак, на днях в интернете появился роман некоего Антона Дыбова "Prezident L.". Действие якобы происходит в Беларуси в 2041 году. 87-летний президент страны, правивший бессменно полвека, решает уйти на покой. В присутствии высшего чиновничества он объявляет о своем решении разделить Беларусь на три самостоятельных государства со столицами в Минске, Гродно и Могилеве, отдав их во владение трем своим сыновьям. Два старших сына горячо благодарят отца. Младший же и самый любимый вместе с благодарностью высказывает упреки старому президенту: мол, были во время его правления несправедливости, ущемлялись права граждан, людей без причины бросали в тюрьмы, а некоторые исчезли навсегда. Разгневанный старый вождь лишает сына отдельного государства. Предназначавшийся ему Минск теперь будет разделен на две части, которые отдаются старшим сыновьям. Граница в столице бывшей Беларуси проходит по проспекту Независимости. Сам старый правитель намерен жить поочередно у старших сыновей, кочуя по стране. Но очень скоро обнаруживается, что с ним не хотят считаться, не оказывают никакого почета, уменьшают его кортеж. Нарастают и конфликты между сыновьями.

Несложно догадаться, что утопия неизвестного Антона Дыбова вставлена в сюжет шекспировского "Короля Лира". Междуусобные страсти разгораются. Разумеется, не обошлось без активного участи КГБ. И, как это положено у Шекспира, громоздятся трупы. Гибнут все три сына старого вождя — один задушен, другой отравлен, третий повесился. И сам он, опустившийся, в лохмотьях, встречает смерть чуть ли не в сарае какого-то колхоза или совхоза...

Знаменательна реакция читателей на это произведение. Вот часть отзывов — без указания ников, нередко очень громоздких и затрудняющих восприятие текста, — взятых нами с сайта "Нашай Нівы".

"Мяркуючы па стылі, то гэта Зімоўскі напісаў".

"Замова Мядзведзева (Пуцін у мастацтва не ходзіць), напісаў Пазьняк (у яго добрыя сувязі ў КДБ), пераклаў на рускую нехта з "літработнікаў" Глобуса".

"Потрясающее литературное произведение. Честное. Сильное. Мурашки по коже, когда читаешь... И еще показывает, насколько мы увязли тут... Спасибо".

"Занадта прамалінейна, бракуе метафар. І фактычна — залішняя рэклама..."

"Это не Зимовский. Зимовский — грамотная и стильная зараза, пишет фигуристо, а здесь написано средне, но задумано хорошо. Почти сценарий. Не удивило бы, если б дама писала".

"Больш вартая фантастыка пра беларускую будучыню ў аповесці "Імпэрскі сіндром" Кастуся Травеня, бо пісалася беларусам для беларусаў".

"Это не Зимовский. С его стилем совершенно ничего общего. Но спорна также идея о том, что это "инсайдер". Такое мышление присуще многим из моего поколения. Если предположить, что автору действительно 27—30 лет, то логика романа вполне укладывается в мышление этого поколения, которое, да, в своем большинстве — цинично".

"Поройтесь в интернете, есть книга "Белорусский апокалипсис" типа стёба-боевика про конец РБ".

"А я лічу, што гэта самы выдатны твор за апошнія гады. Пры гэтым не брыдкі, не прапагандысцкі, не занадта "сцёбны", а менавіта літаратурны і псіхалагічны. Усе героі маюць пачуцці, якія зразумелыя астатнім. Усе маюць жаданні, слабасці, мары. Прадбачанне выглядае верагодным. Трэба думаць, каб яно не ажыццявілася. Было бы цікава прачытаць такі раман пра аппазіцыйных лідараў таксама. "Макбет", напрыклад, быў бы добрым падмуркам".

"Мне кажется, это одно из тех произведений, по которому потомки будут судить о нашей эпохе... Ее посмертная маска".

"Калі гэты раман разыдзецца, то, мабыць, зробіць болей, каб улада змянілася, чым большасць палітыкаў".

"Эх, люди, что ж вам не живется... Все норовите "создать" какую-то фиговину, лишь бы она лила грязь на объект вашей ненависти. Низко пали! Это ж не "постмодернистский роман", это каляка-маляка несостоявшегося автора".

Так кто же автор? Вот что он в самом конце романа сообщил о себе: *"Дыбов — это псевдоним. Если вы прочитали роман, то понимаете, почему я вынужден скрывать свою настоящую личность. Я белорус. Мне 27 лет. Последний год я проживаю в Москве, где учусь и работаю. Это мой первый роман, хотя и раньше я занимался литературой. Прошу прощения за ошибки, побоялся отдать текст профессиональному редактору. Но придет время, и все исправится. Мне кажется, что именно этот шекспировский классический сюжет идеально лег на белорусскую реальность. Он позволил рассказать о трагедии личности, трагедии власти и трагедии страны одновременно. Чтобы победить дракона, нужно его понять. Очевидно, что у этого романа нет шансов быть официально изданным в Беларуси, да и в России его издание может быть очень рискованным. Поэтому я устанавливаю для этого романа лицензию: "общественное достояние". Это значит, что любой человек может его использовать, распространять, издавать по своему усмотрению без согласия автора и без уплаты каких либо вознаграждений. Я буду благодарен, если кто-то переведет его на белорусский язык или другие языки. Я прошу, если текст понравился, рассказать о нем друзьям, передать знакомым, разместить в социальных сетях — это единственный путь донести его до читателя и сохранить для следующих поколений. Это роман-предсказание. Такое будущее проглядывает для Беларуси, и будет очень жалко, если оно сбудется".*

А вот что пишет на сайте Радыё Свабода известный белорусский журналист и прозаик, автор нашумевшего года два назад романа "Паранойя" Виктор Мартинович: "Справа ў тым, што "PREZIDENT L." гэта не смешна і не страшна. Гэта ніяк. Гэта не кранае ні як палітычны прагноз (бо нічога падобнага не можа быць у Беларусі ў 2041 годзе), ні як абстрактнае разважанне пра прыроду ўлады. Здаецца, аўтар памыліўся з шэкспіраўскім сюжэтам: сучасная Беларусь — гэта хутчэй "Макбет", чым "Кароль Лір"... Тэкст не мае літаратурнай амбіцыі, ён не працуе як палітычны прагноз, дык навошта было пісаць такую вялікую колькасць літар? Ці не для таго, каб "прэзідэнт Л.", прачытаўшы кароткае выкладанне тэксту ў штодзённым рапарце Службы бяспекі, якая маніторыць Сеціва, задаўся пытаннем: а ці трэба даводзіць да падзей, якія выкладзены ў тэксце (бо скончылася там усё вельмі дрэнна для пераемнікаў)? Ці, можа, лепей адмовіцца ад удзелу ў наступных выбарах і перадаць уладу каму-небудзь надзейнаму, з ліку людзей у пагонах? Калі аўтар ставіў паліттэхналагічныя мэты, усё выканана бліскуча. Чакайце... здаецца тут ужо зноў пачалася літаратура! Чалавек, які стварае раман дзеля таго, каб падштурхнуць кіраўніка дзяржавы задумацца аб будучым і сысці ў адстаўку, — гэта нават круцей за сюжэт, апісаны ў "Сцюдзёным выраі", дзе тэкст літаратурнага твора піша КДБ дзеля таго, каб завабіць у пастку вядомую палітычную ўцякачку. І як тут у чарговы раз — проста на падставе прыроды гэтага падазрэння — не прыйсці да высновы, што беларускае жыццё куды больш літаратурнае за літаратуру".

Мы не станем углубляться в анализ текста Антона Дыбова. Скажем только следующее. Конечно, о художественных достоинствах этой прозы говорить не приходится. Но почему она так взволновала читателей? Конечно, дело в теме. Режим, так долго задержавшийся в Беларуси, не может не порождать вопрос: когда же и как это закончится? В публицистике уже высказывалось немало предположений на этот счет. Но сама законсервированная ситуация не может не быть источником и для попыток откликнуться на проблему с использованием художественных средств. Текст Антона Дыбова иной раз выглядит как non-fiction, так густо насыщен он реалиями, похожими на белорусские. И это прежде всего волнует читателя, живущего среди них, узнающего знакомые типы и ситуации, одновременно и ждущего перемен и отчаявшегося увидеть их. Потому и привычные оценки жанра здесь не работают. Да, это низкий литературный уровень, но вместе с тем это и тот масскульт, который способен вторгаться в самые больные и важные сферы жизни. Той самой жизни, в которой ныне мощно смещены понятия добра и зла. В Беларуси уже многое за пределами нормы. Возможно, потому даже весьма критично оценивающий роман В.Мартинович вынужден признать, что "белорусская жизнь более литературная, нежели литература". То есть более богатая на сюжеты, в том числе самые страшные... Отсюда и природа нашего постмодернизма — малограмотного, прямолинейного, примитивного. Но ведь бьющего в цель! И, может быть, с большим успехом, чем иные томно-исповедальные и нарочито-литературные художественные изыски.

Читателю же все равно: ставил перед собой автор какие-то "политтехнологические цели" или нет. Его волнует эта жизнь, он ищет выхода, ответа на свои вопросы. И потому он будет жадно накидываться на любое чтение, в том числе и не претендующее на высокую художественность, но предлагающее ему заглянуть в его собственное ближайшее будущее.

Алексей ЛУГОВОЙ.

P.S. *Роман "Prezident L." вы можете прочитать в интернете по ссылке http://zhurnal.lib.ru/d/dybow_a_s/prezidentl.shtml*

ДЗІКУНСТВА!

За што забілі Юлію Ляшук?

Як паведамляла "Народная Воля", у Століне вынесены суровы прыгавор за забойства ў навагоднюю ноч 13-гадовай Юліі Ляшук з вёскі Лядзец. Але за што 17-гадовыя звярыаднавяскоўцы забілі дзяўчыну?

Нагадаем, што справа слухалася ў закрытым рэжыме, і толькі зараз, пасля вынясення прысуду, робяцца вядомымі некаторыя абставіны гэтай трагедыі.

"Брэсцкая газета" паведамляе, што ўсё пачалося за тыдзень да Новага 2012 года. 17-гадовыя мясцовыя жыхары Валерый і Павел, выпіваючы, завялі размову пра тое, ці змаглі б забіць чалавека. "Слабо?" — задавалі пытанне адзін аднаму...

Пра гэтую размову хлопцы ўзгадалі ўжо на начной навагодняй дыскатэцы ў сельскім Доме культуры, і Валерый прапанаваў забіць мясцовую прыгажуню Юлію Ляшук. З-за таго, што два гады таму яна не захацела з ім сустракацца...

Такім чынам, дзяўчыну забілі проста нізашто.

Нагадаем, што пракурор прасіў суд прыгаварыць забойцаў дзяўчыны да 15 гадоў пазбаўлення волі. Суд даў аднаму злачынцу 15 гадоў, другому — 11.

ВІНШУЕМ!

Мільянер ажаніўся

Беларус Мікалай Побаль, які ў жніўні гэтага года выйграў мільён еўра на міжнародным покерным турніры ў Барселоне, сарваў яшчэ адзін "куш".

"Усяго праз пяць дзён пасля сваёй перамогі Мікалай ажаніўся, — паведамляе SportGuide.ru. — Варта адзначыць, што ўрачыстасці прайшлі за кош нявесты Мікалая Побаля. Траціцца на сямейнае жыллё маладым таксама не давялося. З мілым рай, безумоўна, і ў шалашы, але дарагія апартаменты жонкі — больш адпаведны варыянт для мільянера... Да слова, кватэра маладых — гэта маёмасць, якую набыў былы грамадзянскі муж нявесты".

Сам Мікалай пацвердзіў "Народнай Волі" факт жаніцьбы, аднак распавядаць пра сваю другую палавіну не стаў. "Гэта ўсё асабістае, — коратка сказаў ён. — Але, магчыма, калі-небудзь і раскажу..."

Алесь СВЯТЛАНІЧ.

ПРАГНОЗЫ

Іспанцы апусцілі БАТЭ на зямлю

А немцы даюць за яго 22 мільёны 500 тысяч еўра

Ці ёсць у барысаўскага БАТЭ шанцы патрапіць у плэй-оф Лігі чэмпіёнаў па футболе?

7 лістапада футбалісты барысаўскага БАТЭ зноў прайгралі іспанскай "Валенсіі". На гэты раз у гасцях — 2:4. Тым часам "Баварыя" перамагла "Ліль" — 6:1.

Не варта пераказваць развіццё падзей у матчы (хто хацеў — той пабачыў), зараз аматары прагнозаў выказваюць меркаванні, ці зможа БАТЭ ў выніку заняць 2-е месца ў групе і прайсці ў плэй-оф Лігі чэмпіёнаў.

Зараз становішча ў групе "F" такое: "Валенсія" і "Баварыя" — па 9 ачкоў, БАТЭ — 6, "Ліль" — 0.

20 лістапада згуляюць БАТЭ—"Ліль", "Валенсія"—"Баварыя". 5 снежня: "Ліль"—"Валенсія", "Баварыя"—БАТЭ.

Натуральна, у Мінску барысаўчанам трэба перамагчы французаў, і тады яшчэ застанецца тэарэтычны шанц заняць запаветнае другое месца. Зрэшты, калі БАТЭ будзе трэцяй камандай па выніках турніру, то ён таксама працягне барацьбу. Але ўжо ў Лізе Еўропы. Так што час пакажа...

Дарэчы, па ацэнцы аўтарытэтнага нямецкага рэсурсу Transfermarkt.de, сёння БАТЭ каштуе 22 мільёны 500 тысяч еўра. За год гэты кошт вырас больш як у два разы.

Алесь СВЯТЛАНІЧ.

11 ЛІСТАПАДА — ДЗЕНЬ НЕЗАЛЕЖНАСЦІ ПОЛЬШЧЫ

Сённяшняя Варшава.

Тры маніфестацыі

У Варшаве ў Дзень незалежнасці пройдуць тры буйныя маніфестацыі.

Сёлета ўпершыню плануецца марш “Разам за незалежную”, адным з арганізатараў якога выступае Канцылярыя прэзідэнта. Прэзідэнт Браніслаў Камароўскі ўскладзе кветкі ля помнікаў людзям, якія спрычыніліся да вяртання Польшчы незалежнасці: маршала Юзэфа Пілсудскага, кардынала Стэфана Вышынскага, Вінцэнта Вітаса, Стэфана Равецкага, Ігнацыя Яна Падэрэўскага і Рамана Дмоўскага.

Паралельна па вуліцах Варшавы пройдуць “Марш Незалежнасці” і “Антыфашысцкая маніфестацыя”.

Каха Каладзэ — футбаліст і энергетык

Вядомы грузінскі футбаліст, які гуляў за кіеўскае “Дынама” і “Мілан”, нечакана для ўсіх атрымаў пасаду міністра энергетыкі ў новым урадзе Іванішвілі. Каха, які ішоў на выбары ў топе партыйнага спісу блока “Грузінская мара”, меўся і так нешта атрымаць падчас раздачы міністэрскіх партфеляў. Хадзілі чуткі, што яму дастанецца Міністэрства спорту, аднак у апошні момант Іванішвілі вырашыў, што Каладзэ зможа рэалізаваць сябе менавіта на пасадзе міністра энергетыкі. Казаць пра якую-небудзь кампетэнтнасць былога абаронцы “Мілана” ў галіне энергетыкі не даводзіцца. Па адукацыі ён гісторык, скончыў гістфак Тбіліскага дзяржуніверсітэта, з 11 гадоў гуляў у футбол і завяршыў кар’еру спартсмена толькі ў мінулым годзе. Першае, што зрабіў новы міністр, — заявіў, што збіраецца прывесці ў міністэрства сваю каманду. З вуснаў былога футбаліста такое абяцанне гучыць двухсэнсоўна.

У прынцыпе, выбар на карысць Каладзэ адпавядае агульнаму іміджу ўрадавай палітыкі Іванішвілі. Ва ўрадавай праграме, у якой распісаны мэты і задачы новых улад, няма ніводнай даты, ніводнай лічбы, нават указання прыблізнага перыяду выканання той ці іншай рэформы. Першыя крокі паказалі супярэчлівасць пазіцый суб’ектаў кааліцыі. У выніку захаваўся саакашвілеўскі статус-кво ў шматлікіх галінах, напрыклад, у абхазскім пытанні.

Між тым у самой краіне хутка нарастае сацыяльная і крымінальная напружанасць. Пакуль крэдыт даверу да новага рэжыму трымаецца на абяцанні прэм’ера ўзняць пенсіі і давесці мінімальны заробак да пражытачнага ўзроўню. Праўда, зрабіць гэта ён здольны выключна за кошт асабістых запасаў, і не факт, што іх надоўга хопіць.

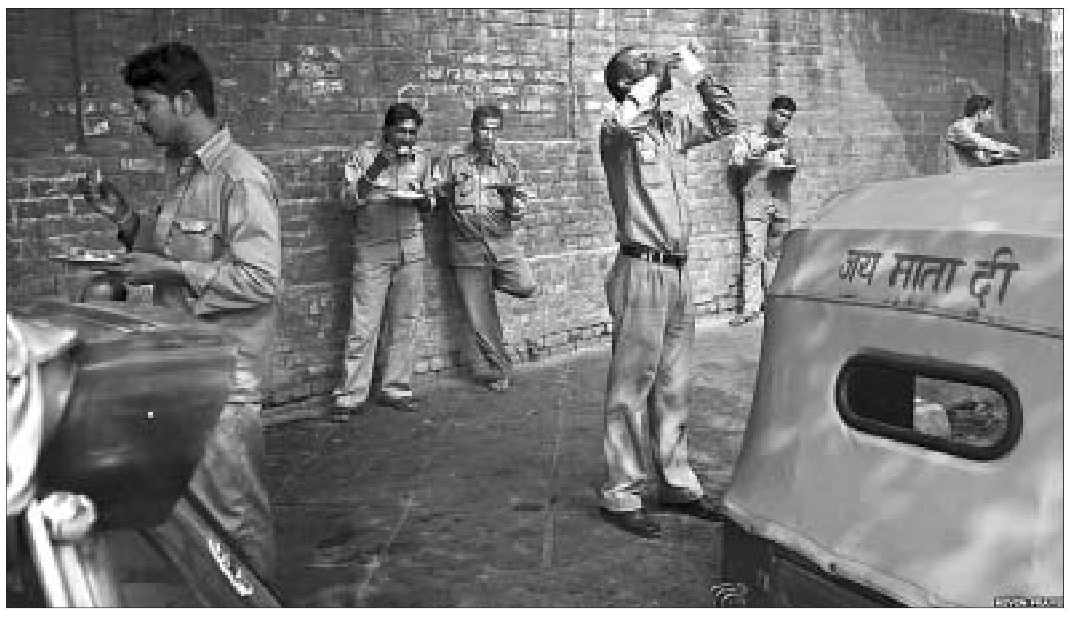
Сын другога футбаліста — Давіда Кіпіяні — Ліван Кіпіяні ўзначаліў Міністэрства па справах спорту і моладзі.

Цела Ясіра Арафата будзе эксгумавана

Эксгумацыю правядуць французскія і швейцарскія судмедэксперты.

Эксгумацыю памерлага ў лістападзе 2004 года лідара Палесцінскай аўтаноміі плануюць правесці 26 лістапада. Мэта — устанавіць прычыну смерці Арафата.

Легендарны змагар за свабоду Палесціны Ясір Арафат памёр пасля працяглай хваробы ў адным з французскіх ваенных шпіталяў. Тады прычына смерці не была ўстаноўлена. У ліпені бягучага года ў выніку спецыяльных даследаванняў на вопратцы Арафата былі выкрыты сляды радыяцыйнага матэрыялу — палоній-210. Месяц таму ўлады Палесцінскай аўтаноміі звярнуліся з просьбай да швейцарскіх навукоўцаў даследаваць парэшткі легендарнага палесцінца.

Індыйскія аўтарыкшы абедаюць у забягалаўцы ў цэнтры Нью-Дэлі.

СОБЫТИЯ

Смертельная проблема Китая

В Пекине проходит 18-й съезд Коммунистической партии Китая, который должен утвердить партийное руководство и новый состав правительства КНР.

Обращаясь к более чем 2000 делегатам, председатель КНР Ху Цзиньтао выступил с серьезным предупреждением по поводу коррупции. По его словам, эта проблема *“может оказаться для партии смертельной и даже вызвать крах партии и государства”.*

Он добавил, что перед Китаем стоят беспрецедентные возможности и вызовы, и страна должна *“ставить себе высокую планку и усерднее работать”.*

Речь Ху Цзиньтао дала старт мероприятию, которое продлится неделю и в результате которого будет объявлено о смене руководства страны. Как ожидается, на смену действующему генеральному секретарю компартии и председателю КНР **Ху Цзиньтао** придет его заместитель **Си Цзиньпин.**

Нынешнее руководство КНР во главе с председателем Госсовета **Ху Цзиньтао** находится у власти с 2002 года и известно как *“четвертое поколение”,* правящее страной после прихода к власти коммунистов в 1949 году. В Китае строго выдерживаются возрастные ограничения при занятии партийных и государственных постов, поэтому нынешнему руководству придется уйти. Из девяти членов всемогущего Постоянного комитета политбюро КПК семеро достигли пенсионного возраста.

Член Постоянного комитета политбюро Си Цзиньпин постепенно получит все полномочия нынешнего главы государства Ху Цзиньтао. Он никогда никуда не избирался. Мы не знаем, что он думает о глобальной экономике и глобальном потеплении. А многие китайцы лучше знают в лицо его жену-певицу.

И при всем этом Си Цзиньпин станет в возрасте 59 лет самым могущественным человеком в Китае на будущее десятилетие.

По меньшей мере четыре человека, включая трех юных монахов, устроили самосожжение в знак протеста против правления китайских властей в Тибете в преддверии 18-го съезда Коммунистической партии КНР, сообщают правозащитники.

Андрей КРАВЧУК.

У СУСЕДЗЯЎ

Латгалія — усходнія вароты ЕС...

“А для Беларусі— заходнія ў Латвію і ЕС, і яны для вас адчынены”, — казала мне падчас інтэрв’ю кіраўнік аддзела эканомікі і інвестыцый Дэпартамента развіцця Даўгаўпілскай думы (гарадского самакіравання) Вольга Талмачова.

— Некаторыя лічаць, — працягвала яна, — што Даўгаўпілс, як і ўся Латгалія, — адсталы рэгіён Латвіі, эканамічна дэпрэсіўны. Да нейкага моманту ўсё так і выглядала, але зараз сітуацыя карэнным чынам мяняецца. Можа, не так імкліва, як хацелася б, але на змену малаэфектыўнай прамысловасці савецкай эпохі прыходзяць новыя, канкурэнтаздольныя прадпрыемствы. Не гіганты, як раней, затое інавацыйныя, тэхналагічна сучасныя, з канкурэнтаздольнай прадукцыяй і адпаведнымі паслугамі. Трэнд некалі цалкам прамысловага Даўгаўпілса мяняецца на вачах: цяпер самакіраванне галоўнымі прыярытэтамі ў развіцці горада лічыць прадпрымальніцтва і турызм. Мадэрнізуецца ўся інфраструктура, прыцягваюцца сродкі з фондаў ЕС, створаны прамысловыя зоны з усімі камунікацыямі, дзе можна размясціць розныя вытворчасці...

— У канцы верасня ў Даўгаўпілсе прайшоў ІІ Міжнародны інвестыцыйны форум, на якім прысутнічала больш за 500 удзельнікаў з 13 краін. Ці пачэрпнута гарадскімі ўладамі нешта карыснае? І што ў сухім астатку?..

— Гэта ўжо другі форум (летась быў першы), на якім прадпрымальнікі, а таксама прадстаўнікі дзяржаўных і муніцыпальных структур абменьваліся ідэямі, прапановамі і дыскутавалі па пытаннях развіцця прадпрымальніцкага асяроддзя — і не толькі ў Даўгаўпілсе, але ва ўсім рэгіёне. Форум так і назвалі: Латгалія — усходнія вароты ЕС. Дык вось, другі форум, па-першае, стаў больш прадстаўнічым; па-другое, больш выніковым. Ну лічыце самі: калі летась (па выніках І інвестфоруму) сталі рэальнасцю праекты стварэння ў Даўгаўпілсе сямі новых вытворчасцяў, дзе будзе занята не менш за 1000 чалавек, то другі форум — яшчэ больш рэалістычны і шматабяцаючы. Канечне, гаворка ідзе пра новыя прадпрыемствы і новыя рабочыя месцы... Міністр рэгіянальнага развіцця і асяроддзя Эдмунд Спруджс, напрыклад, асаблівую ўвагу сфакусіраваў на партнёрскіх стасунках дзяржавы і прыватнага бізнесу. Латгалія ў гэтым сэнсе з’яўляецца месцам вялікіх магчымасцяў, казаў ён, і якраз нашаму рэгіёну з боку Міністэрства рэгіянальнага развіцця будзе нададзена асаблівая ўвага. Ва ўсялякім разе, па меркаванні спадара Спруджса, план развіцця Латгаліі і работа па прыцягненні інвестыцый хутка дазволіць гаварыць пра Латгалію як пра моцны рэгіён.

Латгальскія прыгажуні.

— Спадарыня Вольга, наколькі інтэнсіўныя эканамічныя стасункі паміж Латгаліяй, горадам Даўгаўпілсам у прыватнасці, і Рэспублікай Беларусь?

— Даўгаўпілс — памежны горад, на развіццё эканомікі, культуры якога здаўна рабілі ўплыў суседнія дзяржавы. Выгаднае геаграфічнае становішча дазволіла гораду за апошняе стагоддзе вырасці ў значны транспартны вузел і прамысловы цэнтр Усходняй Латвіі. Вы ж ведаеце: да мяжы з вашай краінай — 33 кіламетры, да Літвы — 25, да Масквы — 845... Чыгунка звязвае Даўгаўпілс з Вільнюсам, Масквой, Санкт-Пецярбургам, Варшавай, Сафіяй, Львовам... Добра развіты і аўтадарожныя зносіны з суседнімі краінамі, ажыццяўляюцца грузаперавозкі ва ўсіх напрамках. Унікальная памежная сітуацыя робіць горад яшчэ больш прыцягальным для інвестараў з усяго свету. Натуральна, Беларусь у двайным выгадным становішчы, бо і сама — транзітная дзяржава. Скажу болей, Латгалія — важны рэгіён для развіцця міжнароднага транзіту паміж краінамі ЕС і Еўразійскім Саюзам. Ваша краіна — фарпост эканамічнай еўразійскай супольнасці. Калі так блізка (геаграфічна) ад Еўрапейскага Саюза, то не скарыстацца магчымасцямі, якія падараваў усім нам лёс, было б проста неабачліва і неразумна. Падобна на тое, што нашы бізнесмены і дзяржаўныя функцыянеры гэта выдатна разумеюць. Апошнім часам прыкметна ўзрос аб’ём грузаперавозак у абодвух напрамках: толькі за апошні год з Беларусі праз Латгалію было перавезена больш за 9,4 млн тон розных грузаў. Даволі актыўна развіваецца супрацоўніцтва паміж прадпрымальнікамі абедзвюх краін. У Латвіі, наколькі я ведаю, працуе 756 прадпрыемстваў з сумесным беларуска-латвійскім капіталам, у Беларусі такіх 416. За мінулы год тавараабарот паміж нашымі краінамі склаў 3 мільярды 300 мільёнаў долараў. А ў гэтым годзе, цалкам верагодна, гэтая лічба перасягне за 4 мільярды. Можа падацца, што ўсё тут гладка, але гэта не так, бо яшчэ шмат праблем у сферы таго ж транзіту, лагістыкі, інфармаванасці бізнесэліт пра юрыдычныя, фінансава-крэдытныя ды іншыя магчымасці, якія існуюць па абодва бакі мяжы. Значыцца, у гэтым напрамку і трэба ўсім працаваць: пад ляжачы камень вада не цячэ...

— Якія праблемы турбуюць гарадскія ўлады найбольш, калі размова заходзіць пра развіццё прыватнага бізнесу, інфраструктуры і паляпшэнне дабрабыту гараджан?..

— Шмат якія... Напрыклад, пытанне недахопу абаротных сродкаў для бізнесу. У Латгаліі, як і ва ўсёй Латвіі, асноўнай крыніцай для іх атрымання з’яўляецца банкаўскае крэдытаванне. Але здараецца так, што іншым разам працэнты па крэдыце перакрываюць атрыманы прыбытак. Яшчэ адна праблема — недахоп кваліфікаваных кадраў; наступная — недасканалае заканадаўства, якое забараняе самакіраванням на законных падставах і на пэўных умовах аказваць непасрэдную падтрымку бізнесменам. Некаторыя дзелавыя людзі скардзяцца на саму працэдуру атрымання дзяржаўнай падтрымкі для развіцця прыватнай справы. Але так бывае у шмат якіх краінах, якія толькі сталі на шлях дэмакратыі і рынкавых адносін. Адно несумненна: неабходна больш шчыльнае супрацоўніцтва прыватнага бізнесу і дзяржавы як інвестара. Над тым і працуем... Ва ўсялякім разе самакіраванне Даўгаўпілса гатова падтрымліваць талковыя ініцыятывы кожнага бізнесмена і аказваць яму максімальнае садзейнічанне, але пры гэтым варта памятаць: гарадскі бюджэт — не бязмежны, а фонды Еўрапейскага Саюза — не бяздонныя... І потым, якія б інвестпраекты ні захвочвала і ні падтрымлівала гарадское самакіраванне, сацыяльныя праграмы застаюцца прыярытэтнымі. Калі неабгрунтавана ўкладваць бюджэтныя сродкі ў малаэфектыўныя праекты, то гарадскі бюджэт — ён у нас крыху больш за 200 млн долараў у эквіваленце — папросту не вытрымае. Не забывайце, што ў горадзе шмат пенсіянераў, маламаёмасных грамадзян, шматдзетных сямей. Зразумела, такім выплачваюцца дапамогі. Ільготы і фінансавая падтрымка хоць і адрасныя, але вымагаюць немалых фінансавых выдаткаў. Напрыклад, тыя ж пенсіянеры маюць 50-працэнтную скідку на праезд у гарадскім транспарце. Увогуле, што тычыцца пенсіянераў... Для іх прадугледжана 28 розных ільгот — у залежнасці ад дастатку сям’і, ад узросту, ад фізічнага стану... Што ж да маладых і здаровых людзей, то іх дабрабыт залежыць у пэўнай ступені ад іх саміх. Каб чагосьці дабіцца ў жыцці, трэба шмат працаваць і вучыцца, трэба мець адпаведныя амбіцыі. Іншага не дадзена...

— Еўрасаюз, у які ўступіла Латвія, расчыніў перад латгальцамі ўсе дзверы... І, наколькі мне вядома, многія тым скарысталіся. Па некаторых звестках, з Латвіі з’ехала на заробкі да паўмільёна чалавек...

— Сапраўды, масавы адток моладзі на Захад меў месца. Добра тое ці дрэнна, і з чым гэта звязана? Рыба шукае, дзе глыбей, а чалавек — дзе лепш. А калі сур’ёзна, то палка, як кажуць, з двума канцамі... Канечне, кепска, што маладыя людзі не знайшлі сабе прымянення на радзіме — нездавальняючыя заробкі, а то і ўвогуле не знайшлося работы па спецыяльнасці. А з іншага пункту гледжання: многія з іх абавязкова вернуцца дадому — але больш кваліфікаванымі і, можа, з немалымі сумамі грошай у кішэні... Хтосьці адкрые сваю справу і дасць работу іншым, хтосьці зоймецца навукай, яшчэ нечым. У любым выпадку — гэта на карысць асобе, а прыйдзе час — і малады чалавек інвестуе свае новыя веды, набыты вопыт і капітал у сваю ж краіну. Далей: свабода перамяшчэння — неад’емнае права кожнага чалавека, гэтай свабоды чакала не адно пакаленне нашых грамадзян... Не дзіва, што працоўных месцаў не хапае на ўсіх, што заробкі пакуль не такія, як у Вялікабрытаніі і Германіі... Але трэба разумець: на сучасным асфальтавым заводзе, які зусім нядаўна быў адкрыты ў Даўгаўпілсе і які выдае за гадзіну 160 тон асфальту, працуе ўсяго шэсць чалавек, а не сотня, як у савецкія часы. Чаму? Ды ўсё проста: завод аснашчаны самым сучасным нямецкім абсталяваннем... Дарэчы, завод кампаніі Binders — не адзінае асфальтабетоннае прадпрыемства ў горадзе. Поруч канкуруе завод фірмы Latgales celdaris — даччына прадпрыемства літоўскай кампаніі Panevezio keliai, якая лічыцца адным з буйнейшых дарожна-будаўнічых прадпрыемстваў у Літве. Што ў выніку? Канкурэнцыя! А яна вымагае не толькі высокай якасці работы, але і мінімальнай колькасці работнікаў...

— Спадарыня Вольга, калі ўжо гаворка зайшла пра канкурэнцыю і інвестпраекты, то колькі слоў і пра заробкі сярэднестатыстычнага латгальца... Па дарозе ў мэрыю таксіст-прыватнік Марк распавёў мне, што зарабляе ў сярэднім 350 латаў за месяц - гэта прыкладна 700 долараў. А як іншыя — напрыклад, вы і вашы калегі?..

— Тут ніякага сакрэту, зірніце на афіцыйную дыяграму, і ўсё стане зразумелым: гэтулькі, як таксіст, прыблізна зарабляем і мы... Канечне, хацелася б болей, але пакуль так. Ведаю, што многія гараджане скардзяцца на беспрацоўе, на высокія тарыфы па аплаце камунальных паслуг, на невысокія зарплаты... Апраўданне хіба адно: жыць трэба па сродках, а жыць добра можна толькі на сумленна зробленыя грошы. Мушу сказаць і вось што: у многіх латгальцаў знікла ўтрыманская псіхалогія старых часоў, да людзей прыйшла здаровая матывацыя, скіраваная на прадпрымальніцтва, кар’ерны рост, павышэнне кваліфікацыі. І гэта абсалютна правільны трэнд, бо сам чалавек у адказе за свой лёс. Толькі адзін маленькі прыклад... Сям’я Ілзе і Оскара Межніексаў перасялілася з Рыгі ў Латгалію, каб пачаць жыццё... з нуля. Учарашнія гараджане вырашылі заняцца экалагічна чыстай сельскай гаспадаркай. Напісалі праект і падалі ў адзін з замежных фондаў. З сотні праектаў заходнія інвестары выбралі дзясятак самых перспектыўных, сярод іх і сям’я Межніексаў. Цяпер Оскар, Ілзе і іх дзеці вырошчваюць не толькі экалагічна чыстую гародніну, якую ахвотна купляюць рэстараны, але і разводзяць авечак. Мяса, выробленыя скуры не залежваюцца — усё праглынае рынак... Нарэшце, самае галоўнае — саламяны дом, пабудаваны сваімі рукамі і па найсучаснейшай экатэхналогіі. Не дзіва, што на хутар Межніексаў прыязджаюць многія, каб пераняць вопыт — нават англічане і аўстралійцы, не кажучы пра суайчыннікаў. Ілзе кажа, што дэпрэсіўная не Латгалія, дэпрэсія — у галовах людзей... Калі чалавек хоча, ён усяго даможацца — патрэбны толькі воля і імкненне.

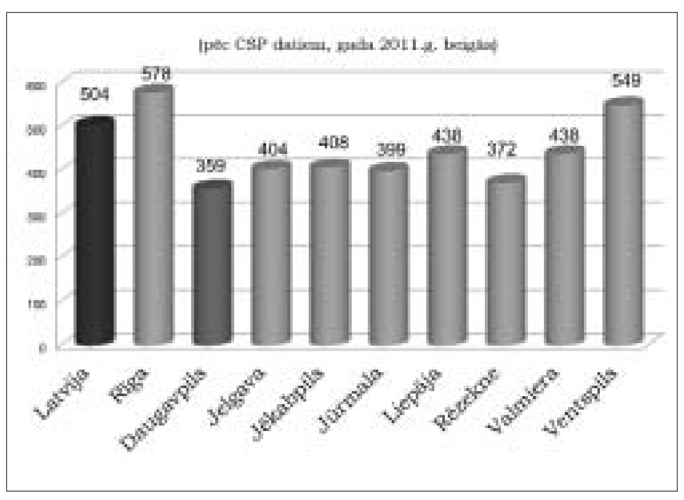
— Не магу не запытацца пра лёс яшчэ аднаго незвычайнага праекта, які два гады таму бралася рэалізаваць латвійская кампанія ProLat сумесна з партнёрамі з ФРГ. Маю на ўвазе сонечную электрастанцыю — адзіную ў краінах Балтыі... Ці атрымалася?

— Не, праект, што называецца, замарожаны, хаця мясцовыя камерсанты былі ўпэўнены, што ўсё атрымаецца. Яны вырашылі было пераняць вопыт нямецкай фірмы, якая ў 2008 годзе пабудавала падобную станцыю ў Саксоніі і паспяхова яе эксплуатуе. У рэалізацыю праекта планавалася ўкласці 16,5 млн еўра — з прыцягненнем часткова фінансавання з нямецкага боку. Новая электрастанцыя павінна была выдаваць 4,6 МВт электраэнергіі, а гэта складае прыкладна адну пятую ўсяго гарадскога спажывання. Аднак фінансавыя цяжкасці перапынілі работу, а нямецкі бок не адважыўся браць на сябе ўсе фінансавыя выдаткі. Словам, усё адкладзена да лепшых часоў... Затое ў планах горада — пабудаваць сучасны аэрапорт на месцы былой ваеннай авіябазы. Спадзяёмся, на гэты раз замежныя інвестары не адступяцца — пакуль яны пацвярджаюць свой інтарэс і свае намеры. Горад таксама мае цвёрды намер рэалізаваць задуманае: Даўгаўпілс спрадвеку быў на перасячэнні наземных і водных шляхоў, а стане яшчэ і паветранай гаванню для людзей — як з Захаду, так і з Усходу... Усё мяняецца да лепшага, калі ёсць воля і імкненне зрабіць жыццё лепшым.

— Дзякуй за інтэрв’ю, спадарыня Вольга! Хай у вас усё атрымаецца!

Георгій ЧЫГІР.
Фота аўтара.

Мінск—Даўгаўпілс—Мінск.

Сярэдняя зарплата па рэгіёнах Латвіі (у латах).

Так размяркоўваецца бюджэт Даўгаўпілса.

ФЕСТИВАЛЬНАЯ ХРОНИКА

«Любовь» под виолончель

Сегодня, 9 ноября, во Дворце Республики — торжественное закрытие кинофестиваля "Лістапад-2012".

На мероприятие приедут российские актеры **Дмитрий Харатьян, Марат Башаров, Ада Роговцева** и другие. Однако финальным аккордом станет выступление виолончелиста мирового уровня **Борислава Струлева**. Про него говорят: "Он играет так, как будто родился с виолончелью".

Фильмом закрытия кинофестиваля станет картина австрийского режиссера Михаэля Ханеке ***"Любовь",*** удостоенная Золотой пальмовой ветви Каннского кинофестиваля.

ЗВЕЗДНЫЙ ГОСТЬ

Болливуд для самых маленьких

Пока отечественные кинематографисты корпят над созданием глубоких и философских лент, кино для детей и подростков во все страны мира готова поставлять индийская киноиндустрия. Правда, придется привыкать к необычным героям, например, к супербогу Шиве...

О том, что индийские кинокомпании готовы обеспечить Беларусь качественным детским кино, "Народной Воле" рассказал продюсер индийской картины "Русалка пустыни" **Винет Мода**. Картину, которая участвует в основном конкурсе "Лістападзіка", в Беларусь специально привезли для того, чтобы показать, как в Индии умеют работать с детьми и подростками.

"В этом фильме есть все, что нравится детям, — приключения, ведьмы, настоящие герои", — прорекламировал свою картину господин Мода. Кстати, азиатский гость не остался обделенным интересными историями. Организаторы фестиваля его... потеряли! Правда, ненадолго. Просто господин Мода и его переводчица поехали не в тот кинотеатр и вместо "Пионера" оказались в "Победе". Так что к началу фильма продюсер не успел, зато по столице погулял. Говорит, понравилось, хоть и дождливо.

Пришлась по душе гостю из Индии и программа фестиваля, особенно то, что картины оценивают дети.

"Я начал заниматься детским кинематографом, потому что очень люблю детей, — признался Мода "Народной Воле". — *Пока я не женат и своих детей у меня нет, но во время съемок я играл с нашими юными актерами, мы по-настоящему подружились. Всей нашей команде очень хотелось бы, чтобы фильм хорошо приняли в Беларуси".*

Конечно, специфические национальные черты, возможно, покажутся непривычными юному белорусскому зрителю, но, с другой стороны, чего ждут от индийского кино, если не песен и танцев?

"Мы считаем очень важным сохранить национальные черты и традиции именно в детском кино, — сказал продюсер. — *У нас в стране уделяется много внимания этому вопросу. При этом нужно идти в ногу со временем. Например, создавать своих супергероев взамен западных. Очень популярен у нас супергерой Шива, современное воплощение индуистского бога. Про него и фильмы снимают, и комиксы есть. Дети его любят"*.

Европейским скептикам такой подход кажется забавным. Не будут же снимать в Беларуси кино про супергероя Иисуса! Но, судя по тому, какая тишина царила во время показа "Русалки пустыни", индусы знают толк в детских картинах, даже если они со странными героями.

ТЕМ ВРЕМЕНЕМ

Какое кино показывать детям?

Главный приз Международного фестиваля детского и юношеского кино "Лістападзік-2012" получил российский фильм **"Частное пионерское"** (режиссер — Александр Карпиловский).

Лучшим фильмом для юношества стала голландская лента "**Теория вероятности"** (режиссер — Николь ван Килсдонк).

Специальным дипломом жюри за лучший фильм-сказку отмечена лента открытия "Лістападзіка-2012" режиссеров Яанно Пылдма и Хейки Эрнитс **"Лотте и тайна лунного камня"** (Эстония—Латвия).

ПЕРСОНА

Андрей Звягинцев хотел найти в Беларуси атмосферу умирания

Но не нашел. И уехал на Север России.

Режиссер Андрей Звягинцев на "Лістападзе" человек свойский. В прошлом году его нашумевший фильм "Елена" стал триумфатором фестиваля, а в этом российский кинематографист стал председателем жюри основного конкурса кинофорума. По личному признанию режиссера, он *"находится на обочине современной российской киножизни"*, а на почетную роль главы жюри согласился только потому, что его очень просил директор программы игрового кино **Игорь Сукманов**.

Говоря о своем "побочном" статусе в киномире, Звягинцев, конечно, кокетничает. За последние годы он получил завидное число престижных международных кинонаград, а на премьеры его фильмов в Москве стекаются самые известные коллеги.

В Минске встречи со Звягинцевым одинаково ждали и журналисты, и кинематографисты, и зрители. Благо, несмотря на фестивальную загруженность, он нашел время сразу для двух презентаций своей книги "Мастер-класс режиссера", хотя и опоздал на встречу с журналистами почти на час. Книга-интервью написана на основе лекций, которые в разные годы Звягинцев читал студентам. Во время встречи с журналистами автор сразу предупредил, что рекламировать книгу не хочет, а вот пообщаться в формате вопрос-ответ готов с радостью. И действительно отвечал: долго, старательно, с экскурсами в историю кино и собственную биографию.

Например, автор книги рассказал немного о своем новом проекте "Левиафан", который планирует завершить в 2014 году. О чем будет новый фильм, режиссер говорить отказался. Лишь заметил, что для постановки необходима *"атмосфера умирания"*. Ее-то и искал Звягинцев летом в Беларуси. Но, к сожалению (или к нашему счастью), не нашел.

"В августе я приезжал в Беларусь, чтобы найти натуру для "Левиафана", — рассказал Звягинцев. — *Мы объездили множество городков, но ничего подходящего не нашли. Нам не повстречалась нужная для фильма атмосфера медленного умирания. Конечно, это хорошо, у нас в России дела намного хуже обстоят. Но мы-то понимаем, что все эти белорусские "герани в палисадничках" — только потемкинские деревни. Кстати, нужный нам антураж мы нашли на российском Севере"*.

Мария БУДНИК.

СТИЛЬ

Какие перчатки в моде?

Погода такая, что без перчаток — никуда. Какие выбрать?

Длинные

Они популярны уже не первый год, но в сезоне осень—зима 2012—2013 длинные модели перчаток на пике популярности. Длина может быть до локтя и даже выше. Некоторые дизайнеры предлагают перчатки из черной кожи, облегающие всю руку почти до самого плеча (перчатки-рукава). Однотонные модели без отделки можно носить с яркими массивными браслетами или крупными перстнями. Хорошо сочетаются длинные перчатки с короткими коктейльными платьями, жилетами, строгими костюмами и вязаной одеждой.

Материал — совершенно любой. Например, для повседневного образа подойдут длинные кожаные перчатки, а к вечернему наряду — из эластичного материала. Но особенно модна в этом сезоне кожа.

Укороченные

Мода любит крайности: укороченные или совсем короткие перчатки актуальны в этом сезоне не меньше длинных. Особенно эффектно смотрятся черные кожаные модели с декором из металла, а также перчатки из яркой кожи.

Митенки

Если с прошлого года у вас остались перчатки без пальцев — вы тоже в тренде нынешнего сезона. Сейчас в моде разные модели митенок — и обычные без пальцев, и с пристегивающейся варежкой. Модели перчаток без пальцев встречаются в коллекциях многих дизайнеров.

Трикотажные

Еще один тренд сезона — трикотажные перчатки. Модны как замысловатые узоры, так и простая монотонная вязка. Чаще всего трикотажные перчатки находятся в сговоре с шапкой или шарфом, но нередко — со свитером и даже платьем.

Неизбежно актуальны осенью перчатки из классических материалов — замши и кожи. Приветствуется сочетание фактур, а также декор в виде пряжек, бантов, стразов, молний, заклепок и перфорации.

РАКУРС

Мільён на пахаванне хамячка

"Народная Воля" пабывала на могілках хатніх жывёл, што знаходзяцца недалёка ад пасёлка Азярышча, які фактычна прымыкае да Уручча. Тут усё па-сапраўднаму: дарагія помнікі з натуральнага каменю, фотаздымкі, якасныя агароджы, кветкі і нават эпітафіі...

Гарадскі некропаль

"*Каля СТА на ўзгорачку будзе ў лесе шмат маленькіх крыжыкаў*", — паказвае рукою кудысьці ў лес жанчына сярэдніх гадоў.

Любы жыхар пасёлка падкажа вам, дзе шукаць самыя буйныя мінскія могілкі хатніх жывёл. Пазнаць іх зусім не цяжка — ля дарогі ўзнік сапраўдны некропаль. На працягу многіх гадоў жыхары сталіцы хавалі тут сваіх любімцаў. Але здалёк падаецца, што гэта сапраўдныя могілкі, — крыжы, кветкі, нават мармуровыя абеліскі і зэдлікі, каб было дзе памянуць нябожчыка...

Цяжка сказаць, хто і калі першым вырашыў, што лясочак ля шашы ідэальна падыходзіць для таго, каб пахаваць любімца, але азярышчынскім могілкам ужо шмат гадоў. Некаторыя магілы ўжо не знайсці, яны зніклі пад дажджом і снегам, засыпаны лістотай. Таму хадзіць па стыхійным захаванні небяспечна, асабліва ўвосень — падгнілыя дрэвы ледзьве трымаюцца на каранях, можна спатыкнуцца і пашкодзіць ногі.

Дый наўрад ці ўзнікне ў нармальнага чалавека жаданне гуляць па гэтых могілках. У лясочку пануе цяжкі пах тлену, ад якога цягне на ваніты. Не хочацца ўяўляць, як пахне тут у трыццаціградусную спёку... Асабліва выклікаюць агіду захаванні, над якімі стаяць перагорнутыя кардонкі з-пад абутку і пластыкавыя латкі. Зазірнуць пад іх я не пагадзілася б нават за грошы...

Бачна, што большасць магіл рабілі дзеці, — таблічкі, напісаныя ад рукі няроўным дзіцячым почыркам, штучныя кветкі і размоклыя мяккія цацкі. Але ёсць і іншыя захаванні... Справядліва будзе сказаць, што менавіта яны зрабілі могілкі знакамітымі. Цяжка не звярнуць увагу на маленькія магілкі з гранітнымі абеліскамі. Напрыклад, прыгожы чорны помнік усталяваны ў памяць аб сабачку Лаўрушку, двайная магілка — для ката і сабакі. Нават трусіку паставілі помнік з цэментнай глыбы. Бачна, што некаторыя ўладары не шкадуюць грошай на помнікі сваім памерлым любімцам. На некаторых магілах ёсць не толькі абеліск, але і спраўныя, якасныя агароджы.

Гарадскія могілкі хатніх жывёл — жудаснае месца з усімі непрыемнымі містычнымі атрыбутамі: крумкачамі, струхлелымі крыжамі і змрочнай цішынёй. Пейзаж на іншым баку дарогі толькі пагаршае ўражанне. Закінуты прамысловы даўгабуд мае "чарнобыльскі" выгляд...

Усяго ў некалькіх сотнях метраў жывуць людзі. Можна не падкрэсліваць асобна, што ніхто з мясцовых жыхароў такому суседству не рады. Але як адвадзіць чулых уладальнікаў жывёл ад месца пахавання, якое праславілася на ўвесь горад?

Пахаваць пад плінтусам...

Любы ўладальнік хатняй жывёлы пацвердзіць, што гадаванцы робяцца часткай сям'і. Часам на ўтрыманне сабакі ці ката людзі выдаткоўваюць большыя грошы, чым некаторыя на ўласнае дзіця. І некаторыя прадпрымальнікі навучыліся няблага зарабляць на гіпертрафіраванай любові гаспадароў да сваіх хатніх жывёл. Толькі ў Мінску працуе некалькі салонаў прыгажосці для бобікаў і мурак, адкрылася мноства буцікоў, дзе гаспадары жывёл аддаюць шалёныя грошы за адзенне, касметыку і ежу для гадаванцаў. Акрамя таго, сабак і катоў стрыгуць, фарбуюць, саджаюць у фітабочку і аддаюць на spa-працэдуры. І ўсё гэта за немалыя грошы!

У самым буйным і модным сталічным салоне для жывёл "Мілорд" за комплекс стандартных гігіенічных працэдур (купанне, чыстку вушэй і зубоў, а таксама лёгкую стрыжку) для ёркшырскага тэр'ера "Народнай Волі" налічылі каля 350 тысяч беларускіх рублёў.

Па тэлебачанні не так даўно распавядалі, што ў адным з такіх мінскіх салонаў гаспадыня замовіла пафарбаваць свайго сабачку так, каб той нагадваў тыгра. Парыкмахер амаль паўдня выконвала заказ. Зразумела, што каштаваў ён нятанна.

А ў салоне-буціку для жывёл "Містэр Томас" нават праводзілі сабачае вяселле з падарункамі, святочнымі строямі і гасцямі...

Няма нічога дзіўнага ў тым, што людзі, якія песцілі сваю жывёлу, як малое дзіця, хочуць развітацца з ёй па-чалавечы. Яшчэ год таму індывідуальныя прадпрымальнікі выступілі з прапановай аб стварэнні афіцыйных мінскіх могілак для хатніх жывёл. Прыватная фірма заявіла, што атрымала пляцоўку пад Мінскам, было вырашана, што там будуць хаваць урны з прахам загінуўшых жывёл. Ужо ў маі ў краіне павінны былі з'явіцца першыя афіцыйныя "сабачыя" могілкі, але гэтага не адбылося.

У Смалявіцкім райвыканкаме ўвогуле абверглі інфармацыю аб тым, што ў раёне вылучаны кавалак зямлі для такіх могілак. А прадстаўнікі фірмы, што займалася стварэннем месца жалобы, скардзіліся: маўляў, мала хто хоча плаціць за пахаванне жывёл, вось і не будуюць нічога. Максімум, на што можна разлічваць: у вас забяруць цела любімца, а потым вернуць урну з прахам.

"Народная Воля" паспрабавала задаць некалькі пытанняў прадстаўнікам цэнтра рытуальных паслуг для жывёл "Біяэкалогія", але канструктыўнай размовы не атрымалася.

"Тэлефануйце пазней, зараз няма каму адказваць на вашы пытанні", — гэта ўсё, што нам параілі.

Між тым раней цэнтр "Біяэкалогія" прапаноўваў кліентам паслугі па такіх расцэнках: за выклік агента прасілі 45 тысяч рублёў, за крэмацыю і пахаванне — 850 тысяч. Далучыце сюды кошт урны (30—60 тысяч) і помніка, які ўсталююць па жаданні гаспадара. Такім чынам, пахаванне хатняга любімца выльецца ў капейчыну. Сапраўды, куды танней закапаць яго у бліжэйшай лесапаласе. Што, дарэчы, многія і робяць.

Замест магілы — калодзеж трупаў

Што рабіць, калі раптам памёр любімы сабачка альбо коцік? Куды звяртацца, каб замовіць пахаванне?

"Мы тут жывёл лечым, а не хаваем. Так што нічым дапамагчы не магу", — так адказала "Народнай Волі" дзяўчына-адміністратар ветэрынарнай клінікі "Доктар Вет" на пытанне аб тым, што рабіць з целам жывёлы.

Зараз бадай што адзіны легальны спосаб пазбавіцца ад цела хатняй звярыны — перадаць яго ў мінскае дзяржаўнае прадпрыемства па часовым утрыманні жывёл "Фаўна горада". Тут ужо размова не ідзе аб прыгожых цырымоніях ці рытуалах. Згодна з правіламі, памерлых жывёл утылізуюць у спецыяльных ямах бекеры, ці біятэрмічных ямах. Гэта глыбокія калодзежы з бетоннымі сценамі і дном, куды скідваюць трупы жывёл. У рэзервуар засыпаюць спецыяльны рэагент, які спрыяе гніенню цел. Пад Мінскам ёсць адна такая біятэрмічная яма — у вёсцы Дзегцяроўка, але ўтылізаваць там жывёлу самастойна нельга, трэба абавязкова заключыць дамову з "Фаўнай горада".

ШТО ГАВОРЫЦЬ ЗАКОН?

Хаваць жывёл у лесапаласе — злачынства

Згодна з пастановай Саўміна №834 ад 4 чэрвеня 2001 года "Правілы ўтрымання хатніх жывёл", усе стыхійныя могілкі — незаконныя.

У пункце 24 вышэйзгаданага дакумента гаворыцца, што хаваць жывёл можна толькі ў скотамогільніках, якія створаны з дазволу санітарна-эпідэміялагічных і ветэрынарных органаў. Закопваць або выкідваць трупы жывёл у іншых месцах забараняецца.

Сума штрафу вызначаецца артыкулам 15.47 Кодэкса аб адміністрацыйных правапарушэннях ("Парушэнне правілаў утрымання хатніх і (або) драпежных жывёл"). Згодна з артыкулам, нелегальны магільшчык можа атрымаць штраф у памеры ад 1 да 15 базавых велічынь. Адна базавая велічыня на сённяшні дзень — 100 тысяч беларускіх рублёў. Вось і лічыце...

Часцей за ўсё апошні прытулак (калі так можна сказаць аб катле з біямасай) у біятэрмічных ямах Дзегцяроўкі знаходзяць жывёлы, якіх усыпілі. Таксама там утылізуюць і памерлы скот, так што фармальна іх можна назваць скотамогільнікамі. Але часам сваіх памерлых гадаванцаў туды прывозяць і простыя гараджане. Дарэчы, паслуга па ўтылізацыі платная — захаванне каштуе 7690 рублёў, дадатковыя грошы прыйдзецца аддаць, калі каранеры (супрацоўнікі моргаў, якія забіраюць целы памерлых) прыедуць да вас і вынесуць цела.

Безумоўна, пахаванне былога сябра ў біятэрмічнай яме наўрад ці падасца гуманным, але пакуль іншага выйсця спецыялісты не бачаць. Крэміраваць жывёл не дазваляе закон — "Фаўна горада" знаходзіцца ў межах сталіцы недалёка ад жылой забудовы.

"Крэмацыя цел мёртвых жывёл на бяспечнай адлегласці ад дамоў магла б стаць добрым выйсцем, — паведаміла "Народнай Волі" санітарны ўрач **Галіна Юр'ева**. — *Але хаваць любімцаў у бліжэйшым лясочку проста безадказна. Толькі спецыялісты могуць вызначыць бяспечнае месца здалёк ад вады, людзей і гарадской забудовы"*.

Мінчанам, відавочна, парады спецыялістаў не спатрэбіліся, бо народ актыўна запаўняе мемарыяламі стыхійныя могілкі ва Уруччы і стварае новыя ў сваіх раёнах. На жаль, пакуль ні дзяржава, ні прыватныя фірмы не могуць прапанаваць уладарам сяброў нашых меншых нічога лепшага, чым нелегальны кавалак зямлі ля шашы.

Марыя МАЛЕВІЧ.

ЗАМЕЖНЫ ВОПЫТ

У ЗША — марозяць, у Францыі — закопваюць

Могілкі для хатніх жывёл існуюць паўсюдна, дзе толькі чалавек называе сваім сябрам сабаку ці ката. І шмат у якіх краінах пахаваць хатняга любімца не праблема...

Месяц таму ў мястэчку Хартсдэйл **у ЗША** было свята — тамтэйшыя могілкі хатніх жывёл унеслі ў лік гістарычных месцаў краіны. Могілкі існуюць з 1894 года і за гэты час сталі вядомы на ўвесь штат Нью-Ёрк.

Першыя **маскоўскія могілкі хатніх жывёл** адчыніліся не так даўно. Людзі ўдзячны за магчымасць пахаваць сваіх сяброў у прыстойным месцы, хоць і каштуе гэтая паслуга не танна.

Самыя старыя могілкі хатніх жывёл знаходзяцца **ў Лондане**. Там любімцаў хавалі з 1880 года. Зараз яны не працуюць, але гараджане і турысты з цікавасцю наведваюць куток парку, дзе раскінуліся рады аднолькавых надмагілляў.

Працуюць такія могілкі па ўсім свеце платна. Прычым плаціць трэба не толькі за захаванне, а і за тое, каб магілку падтрымлівалі ў належным стане. У апошнія гады папулярнасць набіраюць іншыя віды захавання целаў жывёл. У ЗША свайго ката ці сабачку можна замарозіць у крэакамеры, а **ў Францыі** даволі папулярныя паслугі таксідэрмістаў.

ЧУЛІ?

У Мінск прыедзе Фёдар Конюхаў

Вядомы расійскі падарожнік у Рэспубліканскай мастацкай галерэі адкрые выставу сваіх карцін.

Вернісаж распачнецца 13 лістапада, у гэты ж дзень можна пагутарыць і з самім Конюхавым.

На выставе будзе прадстаўлена больш за 45 работ, усе яны прысвечаны прыгодам і адважным людзям.

Вядомы марафлавец таксама хоча прыцягнуць увагу грамадскасці да праблем інвалідаў і дапамагчы сабраць сродкі на ўзвядзенне храма Богаяўлення, будаўніцтва якога разгарнулася ў сталічным мікраранёне "Лошыца". Выставу блаславіў Мітрапаліт Мінскі і Слуцкі Філарэт, Патрыяршы Экзарх усяе Беларусі.

Дарэчы, сам Конюхаў — глыбока веруючы чалавек. *"Малітва для мяне — лад жыцця"*, — гаворыць ён.

А 11 лістапада ў адным з рэстаранаў адбудзецца дабрачынны аўкцыён, на якім будуць прададзеныя карціны вандроўніка. Конюхаў асабіста будзе прысутнічаць на аўкцыёне і раскажа пра гісторыю кожнай з карцін.

Вера ВІР.

ПОНЕДЕЛЬНИК, 12 НОЯБРЯ

Беларусь 1

06.00, 07.15, 08.20 "Доброе утро, Беларусь!".
07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 15.00, 19.00, 23.50 "Новости".
07.05, 08.05 "Деловая жизнь".
07.10, 08.10, 18.45, 23.40 "Зона Х".
09.10 "В центре внимания".
10.05 "Клуб редакторов".
10.45 "Вокруг планеты".
11.25 "Журналистское расследование".
12.10 "Астерикс и викинги". Анимац.фильм.
13.35 "Марк Шагал. Нереальная реальность".
14.20 "Мастер путешествий".
15.15, 19.20 "Новости региона".
15.25 "Звездная жизнь".
16.30 "Мистические истории".
17.25 "Моя правда".
18.30 "Командировка".
19.40 "Калыханка".
19.50 "Мамочки". Сериал.
21.00 "Панорама".
21.45 "Форум".
22.45 "Звездные врата. Первый отряд". Сериал.
00.10 "День спорта".
00.20 "Элегия". Худ.фильм.

ОНТ

06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 08.00, 08.30, 09.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30 "Наши новости".
06.05 "Наше утро".
09.05 "Контуры".
10.05 "Жить здорово!".
11.05, 13.05, 16.10, 18.15, 21.00 "Новости спорта".
11.10 "Дешево и сердито".
12.00 "Неравный брак". Сериал.
13.10 "Время обедать".
13.50 "Модный приговор".
14.55 "Обручальное кольцо". Сериал.
16.15 "Восемь первых свиданий". Худ.фильм.
18.20 "Обратный отсчет".
18.55 "Жди меня".
20.00 "Время".
21.05 "Открытый формат".
22.10 "Леди Икс".
23.10 "Вечерний Ургант".
23.50 "Без свидетелей".
00.25 "Убойная сила". Сериал.
01.20 "Ночные новости".

РТР-Беларусь

07.00 "Утро России".
10.00 "Картина мира".
10.55 "Погода на неделю".
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 "Вести".
11.30 "Утренняя почта".
12.00 "Прямой эфир".
12.50 "Опера. Хроники убойного отдела". Сериал.
13.50, 16.50, 19.50, 00.15 "Новости — Беларусь".
14.30 "1000 мелочей".
15.10 "О самом главном".
15.55 "Собачья работа". Сериал.
17.30 "Местное время. Вести — Москва".
17.45 "Институт благородных девиц". Сериал.
18.45 "Ефросинья. Таежная любовь". Сериал.
20.30 "Земский доктор". Сериал.
22.20 "Цвет черемухи". Сериал.
00.25 "Дежурный по стране. Михаил Жванецкий".

НТВ-Беларусь

06.00 "НТВ утром".
08.35 "Программа максимум".
09.35, 15.40, 18.35 "Обзор. Чрезвычайное происшествие".
10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 23.10 "Сегодня".
10.20 "Русские сенсации".
11.10 "До суда".
12.05 "Суд присяжных".
13.25 "Суд присяжных. Окончательный вердикт".
14.25 "Улицы разбитых фонарей". Сериал.
15.15 "Дело вкуса".
16.25 "Прокурорская проверка".
17.40 "Говорим и показываем".
19.35 "Брат за брата-2". Сериал.
21.20 "Дикий-2". Сериал.
23.35 "Висяки". Сериал.

СТВ

06.00, 07.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 "24 часа".
06.10, 17.20 "Минщина".
06.20, 07.45 "Утро. Студия хорошего настроения".
07.40, 20.10, 23.05 "СТВ-спорт".
08.30 "Неделя".
09.40 "Большой завтрак".
10.20 "Поющие города". Дневник. Минск.
10.40 "Семейные драмы".
11.35, 17.30 "Званый ужин".
12.35, 18.30 "Слово женщине". Сериал.
13.50 "Большой город".
14.30 "Жить будете".
15.00 "Другая страна".
16.50 "Репортерские истории".
17.10 "Наше дело".
20.00 "Столичные подробности".
20.15 "Добрый вечер, малыш!".
20.25 "Доказательство". Худ.фильм.
22.20 "Поющие города".
22.55 "Поговорим".
23.10 Международный женский турнир по теннису "Кубок Павлова".
00.20 "Смотреть всем!".

Беларусь 2

07.00 "Утро".
09.00, 21.20 "Тэлебарометр".
09.05, 17.50 "Следствие ведет Да Винчи". Сериал.
10.10 "Навіны надвор'я".
10.40 "Экстрасенсы ведут расследование".
11.55 "Официант с золотым подносом". Худ.фильм.
13.45 "Тело человека".
14.15 "Под грифом "Известные".
14.50, 22.40 "Деффчонки". Сериал.
15.25, 21.30 "Запасной инстинкт". Сериал.
16.40 "Белорусское "Времечко".
18.55 "Босиком по парку". Худ.фильм.
21.25 "КЕНО".
23.15 "Овертайм".
23.50 Футбол. Чемпионат Англии. Премьер-лига. Обзор тура.

Мир

05.00, 06.00, 07.00, 08.00, 09.00, 10.00, 11.00, 12.00, 17.00, 18.00, 21.00, 22.00, 23.00, 00.00, 01.00 "Новости Содружества".
05.05, 06.05 "Исцеление любовью". Сериал.
07.05 "Тик-так".
07.25 "Приключения мастера кунфу". Мультсериал.
08.05, 09.05 "Сестры по крови". Сериал.
10.05 "Все включено". Сериал.
11.05 "Вместе".
12.20 "Новости Содружества". Культура.
13.20, 02.40 "Вход в лабиринт". Сериал.
15.25 "Обручальное кольцо". Сериал.
17.05, 23.05 "Слово за слово".
18.25 "Акценты".
18.40 "Союзники".
19.20 "Всюду жизнь".
19.50 "Добро пожаловать".
20.30 "Беларусь сегодня".
21.30, 04.25 "Мир спорта".
22.05 "В мире секретных знаний".
00.05, 01.05 "Комиссар Наварро". Сериал.
02.00 "Сделано в СССР".

Белсат

07.00 "ПраСвет".
07.25 "Зона "Свабоды".
07.55 "Навігатар".
08.10 "Кулінарныя падарожжы Роберта Макловіча".
08.40 "Дакументальная гадзіна": "Удачны — горад дыяментаў". Дак.фільм.
09.35 "Два на два".
10.05 "Euromaxx".
18.00 "Назад у будучыню".
18.10 "Вагон".
18.20 "Еўропа сёння".
18.50 "Калыханка для самых маленькіх".
19.00, 20.00 "Студыя "Белсат".
19.30 "Апантаныя-2". Дак.цыкл.
19.45 "Беларусь — адзін верш". Дак.цыкл.
20.25 "Эксперт".
21.00, 23.25 "Аб'ектыў".
21.25 "Не прапусці!".
21.45 "Дарога". Маст.фільм.
23.50 "Маю права".
00.15 "Калыханка" ад Сашы і Сірожы".

ГАСТРОЛЬ

Эдзіта П'ЕХА:

«Злыя людзі вельмі хутка старэюць»

14 лістапада ў Канцэртнай зале "Мінск" — юбілейны канцэрт народнай артысткі СССР Эдзіты П'ехі.

Варта заўважыць, што канцэрт павінен быў адбыцца ў гэтую нядзелю, 11 лістапада. Аднак, як патлумачыў арганізатар канцэрта Павел Кашырын, мерапрыемства перанеслі "па асабістай просьбе артысткі", але ўсе квіткі — сапраўдныя.

У гэтым годзе легендарная П'еха адзначыла 75-гадовы юбілей і дала вялікі канцэрт у Крамлёўскім палацы з нагоды 55-годдзя творчай дзейнасці. У Мінск яна прыязджае практычна з той жа юбілейнай праграмай.

"Народная Воля" прагледзела апошнія інтэрв'ю зоркі эстрады і выбрала адтуль найбольш цікавыя моманты.

— Эдзіта Станіславаўна, як у наш няпросты рынкавы час у вас атрымліваецца заставацца інтэлігентнай і не гандляваць сабой, скажам, падтрымліваючы палітыкаў?

— Мая трыбуна — гэта сцэна. Да людзей я выходжу, каб даць надзею, а не дзеля таго, каб яны ўступалі ў тую ці іншую партыю. Палітыка не для мяне. Таму што людзі, якія займаюцца ёю, здольныя на ўсё. Яны не грэбуюць сродкамі, каб займець уладу. У мяне іншыя жыццёвыя прынцыпы.

— Якія?

— Я не існую, а жыву. А жывы чалавек, як расліна, не сохне. Замест вады і дажджоў мяне падсілкоўваюць добрыя эмоцыі. Злыя людзі вельмі хутка старэюць. Я ж не злая. У мяне ў песні пяецца: "Памятаю толькі добрае я ўсім насуперак".

— У вас ёсць адмысловая гімнастыка, каб падтрымліваць форму?

— Раней, да пераломy ногі, я кожную раніцу хадзіла 10 км па лясной сцяжынцы разам з сабакамі. Цяпер, вядома, так не магу. Затое магу пакруціць педалі на хатнім велатрэнажоры. Праўда, нага часам пачынае крычаць: "Я хворая!" Прыходзіцца з ёй лічыцца.

— Вы заўсёды цудоўна выглядаеце. Напэўна, на дыетах сядзіце?

— Не, дыеты — гэта сумна. Я з дзяцінства была галоднай, з-за вайны сядзела на дыеце амаль з нараджэння. Калі прыехала ў СССР, накінулася на ежу. На сняданак магла з'есці банку згушчанага малака. Увесь час хацелася есці. Паправілася на 15 кілаграмаў. Наелася. Памятаю, прыехала на вакацыі да мамы, яна мяне ўбачыла і сказала: "Дзе ў Савецкім Саюзе ферма, на якой такіх парсючкоў вырошчваюць?" Яна мяне тут жа пасадзіла на дыету: я ела ў асноўным гародніну і зеляніну. У выніку схуднела на пяць кілаграмаў.

— Якія прадукты цяпер складаюць аснову вашага рацыёну?

— На сняданак абавязкова ем чайную лыжку пяргі — гэта пчаліны хлеб. Таксама з'ядаю адну курагу, адну чарнаслівіну, грэцкі арэх, чайную лыжку кедравых арэшкаў і пяціграмовую плітачку горкага шакаладу. Люблю морапрадукты і рыбу. Аддаю перавагу крэветкам, кальмарам. Мяса амаль не ем. Пазбягаю ўсялякіх заправак, напрыклад маянэзу. Раблю запраўкі сама: змешваю смятану з хрэнам або аліўкавы алей з гарчыцай — атрымліваецца вельмі смачна. Я лічу, арганізму падабаецца больш тое, што бліжэй да прыроды.

— За кулісамі вы крывіце твар. Кажуць, што гэта ваша спецыяльная гімнастыка...

— Так! Я без канца грымаснічаю. Гэта дапамагае трымаць мышцы твару ў тонусе. Усім раю — вынік не прымусіць сябе доўга чакаць. Лёгка, зручна і вельмі эфектыўна.

— Калі вы бачыце сваіх калег, якія спяваюць прымітыўны шансон і карыстаюцца поспехам, задумваецеся, у чым сакрэт іх папулярнасці?

— Кожнаму часу — свае куміры. Можа, людзі стаміліся слухаць сур'ёзнае і духоўнае? Ім захацелася простых песень. Шмат каму прыйшліся па душы Стас Міхайлаў і Алена Ваенга. Але гэта не значыць, што яны падабаюцца ўсім. Час пакажа, наколькі іх талент доўгайграючы. Мне ўсё ж такі здаецца, што хутка з'явяцца новыя зоркі. А сёння — дай ім Бог! Думаю, да Стаса Міхайлава цягнуцца недалюбленыя жанчыны, а Ваенгу любяць таму, што яна сябе проста трымае, людзям гэта падабаецца.

— Скажыце, вы багатая жанчына?

— Я жыву ў дастатку, не больш за тое. Але я ведаю, што такое голад, і ведаю, што такое гуляць... Памятаю, калі стала атрымліваць вялікую стыпендыю ў інстытуце, я яе налева і направа расходавала, таму што дарвалася нарэшце да ўласных грошай. Зараз я жыву, забяспечваючы свой дом, сабак, участак. Па вясне мне дапамагаюць даглядаць за гародам, гэта таксама пэўныя выдаткі. У мяне не растуць бульба і морква, у мяне высаджваюцца прыгожыя клумбы, і атрымліваецца такі маленькі Версаль. Я радуюся той прыгажосці, якую бачу, калі прачынаюся, на гэта ўсё патрэбны грошы, і я іх зарабляю. Тое, што атрымліваю за выступленні, — не ашаламляльныя сумы, але яны забяспечваюць мне камфортны лад жыцця. У мяне параненйшаму ёсць дзве памочніцы, якім трэба плаціць зарплату. Кіраўніца справамі Ніна Вячаславаўна і мой кулінар Верачка, якая са мной ужо больш за сорак гадоў. Гэта наш дом, нашы сабакі, нашы клумбачкі, наш лес, нашы птушкі, для якіх вісяць кармушкі на кожным падаконніку. І наш рай, на падтрыманне якога ў парадку патрабуюцца пэўныя сумы...

ДАРЭЧЫ

Квіткі на канцэрт Эдзіты П'ехі па цяперашніх мерках каштуюць нядорага — ад 120.000 да 320.000 беларускіх рублёў. І калі ў Маскве іх раскупілі імгненна, а перад уваходам у Крамлёўскі палац перапрадавалі па трайной цане, то ў мінскіх касах яшчэ пару дзён таму можна было купіць квіткі на лепшыя рады ў партэры.

ВТОРНИК, 13 НОЯБРЯ

Беларусь 1

06.00, 07.15, 08.20 "Доброе утро, Беларусь!".
07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 15.00, 19.00, 00.15 "Новости".
07.05, 08.05 "Деловая жизнь".
07.10, 08.10, 18.45, 00.05 "Зона Х".
09.15, 19.50 "Мамочки". Сериал.
10.20 "Командировка".
10.35 "Тайны следствия".
11.05 "Все путем!".
11.35 "Земельный вопрос".
12.10 "Зажги свою звезду". Концерт.
13.45 Мультфильм.
14.00, 23.10 "Звездные врата. Первый отряд". Сериал.
15.15, 19.20 "Новости региона".
15.25 "Здравствуй, мама!". Сериал.
16.15 "Врачебные тайны".
16.35 "Невероятные истории любви".
17.35 "Маруся. Испытания". Сериал.
18.25 "Сфера интересов".
19.40 "Калыханка".
21.00 "Панорама".
21.45 "Актуальное интервью".
22.00 "Поцелуй Сократа". Сериал.
00.30 "День спорта".
00.45 "Реальный мир".

ОНТ

06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 08.00, 08.30, 09.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30 "Наши новости".
06.05 "Наше утро".
09.05 "Жить здорово!".
10.20 "Понять. Простить".
11.05, 13.05, 16.10, 18.15, 21.00 "Новости спорта".
11.10 "Дешево и сердито".
12.00 "Неравный брак". Сериал.
13.10 "Время обедать!".
13.50 "Модный приговор".
14.55 "Обручальное кольцо". Сериал.
16.15 "Контрольная закупка".
16.55 "Давай поженимся".
18.20 "Два с половиной человека". Сериал.
18.55 "Пусть говорят".
20.00 "Время".
21.05 "Развод". Сериал.
22.15 "Тема дня".
22.25 "Закрытая школа". Сериал.
23.35 "Вечерний Ургант".
00.15 "Убойная сила". Сериал.
01.10 "Ночные новости".

РТР-Беларусь

07.00 "Утро России".
10.00 "Все будет хорошо!".
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 "Вести".
11.30 "Моя планета".
12.00 "Прямой эфир".
12.50 "Опера. Хроники убойного отдела". Сериал.
13.50, 16.50, 19.50, 00.15 "Новости — Беларусь".
14.30 "1000 мелочей".
15.10 "О самом главном".
15.55 "Собачья работа". Сериал.
17.30 "Местное время. Вести — Москва".
17.45 "Институт благородных девиц". Сериал.
18.45 "Ефросинья. Таежная любовь". Сериал.
20.30 "Земский доктор". Сериал.
22.20 "Цвет черемухи". Сериал.
00.25 "Специальный корреспондент".

НТВ-Беларусь

06.00 "НТВ утром".
08.35 "Возвращение Мухтара". Сериал.
09.35, 15.40, 18.35 "Обзор. Чрезвычайное происшествие".
10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 23.05 "Сегодня".
10.20 "Чистосердечное признание".
11.10 "До суда".
12.00 "Суд присяжных".
13.25 "Суд присяжных. Окончательный вердикт".
14.25 "Улицы разбитых фонарей". Сериал.
15.15 "Дело вкуса".
16.25 "Прокурорская проверка".
17.40 "Говорим и показываем".
19.35 "Брат за брата-2". Сериал.
21.20, 23.30 "Дикий-2". Сериал.
00.25 "Висяки". Сериал.

СТВ

06.00, 07.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 "24 часа".
06.10, 17.20 "Минщина".
06.20, 07.45 "Утро. Студия хорошего настроения".
07.40, 20.10, 23.05 "СТВ-спорт".
08.30, 15.35 "Поющие города". Дневник.
08.40 "Доказательство". Худ.фильм.
10.40 "Семейные драмы".
11.35, 17.30 "Званый ужин".
12.35, 18.30 "Слово женщине". Сериал.
13.50 "Город Эмбер". Худ.фильм.
15.45 "Военная тайна".
16.50 "Следаки". Сериал.
20.00 "Столичные подробности".
20.15 "Добрый вечер, малыш!".
20.25 "Никогда не сдавайся". Худ.фильм.
22.55 "Поговорим".
23.10 "Автопанорама".
23.30 Международный женский турнир по теннису "Кубок Павлова".
00.40 "Жадность".

Беларусь 2

07.00 "Утро".
09.00, 21.20 "Тэлебарометр".
09.05, 17.50 "Следствие ведет Да Винчи". Сериал.
10.10 Футбол. Чемпионат Англии. Премьер-лига. Обзор тура.
11.05 "Овертайм".
11.35 "Тело человека".
12.15 "Репортер "Белорусского времечка".
13.10 "Школа ремонта".
14.25, 22.40 "Деффчонки". Сериал.
15.25, 21.30 "Запасной инстинкт". Сериал.
16.40 "Белорусское "Времечко".
18.55 Баскетбол. Еврочеллендж. "Цмокі" (Минск) — "Аполлон". Прямая трансляция.
21.25 "КЕНО".
23.40 "Обратная сторона". Худ.фильм.

Мир

05.00, 06.00, 07.00, 08.00, 09.00, 10.00, 11.00, 12.00, 17.00, 18.00, 21.00, 22.00, 23.00, 00.00, 01.00 "Новости Содружества".
05.05, 06.05 "Исцеление любовью". Сериал.
07.05 "Тик-так".
07.25 "Приключения мастера кунфу". Мультсериал.
08.05, 09.05 "Сестры по крови". Сериал.
10.05 "Все включено". Сериал.
11.05 "Общий рынок".
11.25 "Общий интерес".
12.20 "Трое сверху". Сериал.
13.20, 02.40 "Вход в лабиринт". Худ.фильм.
15.25 "Обручальное кольцо". Сериал.
17.05, 23.05 "Слово за слово".
18.25 "Акценты".
18.40 "Застава". Сериал.
20.45 "Прямая речь".
21.25, 04.25 "Диаспоры".
22.05 "В мире прошлого". Док.сериал.
00.05, 01.05 "Комиссар Наварро". Сериал.
02.00 "Всюду жизнь".

Белсат

07.00, 08.00, 19.00, 20.00, 21.25 "Студыя "Белсат".
07.35, 18.00 "Апантаныя-2". Дак.цыкл.
07.45, 18.10 "Беларусь — адзін верш". Дак.цыкл.
08.25 "Эксперт".
09.00, 21.00, 23.15 "Аб'ектыў".
09.25 "Не прапусці!".
18.15 "На колах".
18.45 "Калыханка для самых маленькіх".
19.30 "Відзьмо-невідзьмо".
20.30 "Асабісты капітал".
20.50 "Вагон".
21.40 "Глыбокая вада". Серыял.
22.30 "Форум".
23.45 "Невядомая Беларусь": "Цені ўлады". Дак.фільм.
00.15 "Калыханка" ад Сашы і Сірожы".

ШТО? ДЗЕ? КАЛІ?

10—18 лістапада

МІНСК

ТЭАТРЫ

Нацыянальны акадэмічны драматычны тэатр імя Янкі Купалы
11 — "Вячэра з прыдуркам".
12 — "Я не пакіну цябе...".
14 — "Зіма".
18 — "Вячэра з прыдуркам".

Рэспубліканскі тэатр беларускай драматургіі
10 — "Містэр Розыгрыш".
11 — Канцэрт ансамбля "Дилижанс-jazz".
12 — "Достоевский вопрос".
13 — "Пиковая дама", "Каласы пад сярпом тваім".
14 — "Нязваны госць".
15 — "Сталіца Эраўнд".
16 — "Янка Купала. Кругі раю".
17 — "Воўк-мараплавец", "Дажыць да прэм'еры".
18 — "Гісторыя двух сабак", "Дзённік паэта".

Нацыянальны акадэмічны Вялікі тэатр оперы і балета
10 — "Кощей Бессмертный", "Шехеразада".
11 — "Тристан и Изольда", "Серенада", "Болеро".
13, 14 — "Аида".
16 — "Кармен".
17 — Рускія сезоны XXI века. "Клеопатра — Ида Рубинштейн", "Шопениана", "Романс на все времена".
18 — "Кармина Бурана", "Кармен-сюита".

Нацыянальны акадэмічны драматычны тэатр імя М.Горкага
10 — "Интимная комедия".
11 — "Сладкоголосая птица... с человеческим голосом", "Уходил супруг от супруги".
12 — Адкрыццё Нацыянальнай тэатральнай прэміі-2012. "Леаніды не вернуцца на зямлю".
14 — "Одноклассники", "Уходил супруг от супруги".
15 — "Выкраданне Еўропы, альбо Тэатр Уршулі Радзівіл", "Безумный день, или Женитьба Фигаро".
16 — "Пане Коханку".
17 — "Дева и смерть", "Раскіданае гняздо".
18 — "Горе от ума".

Тэатр-студыя кінаакцёра
10 — "Очень простая история".
11 — "Театр купца Епишкина".
13, 14 — "Хто смяецца апошнім".
15 — "Заноза".
16, 17— "Средство Макропулоса".
18 — "Ограбление в полночь".

Беларускі дзяржаўны маладзёжны тэатр
10 — "Василиса Прекрасная".
13 — "Сыграем в дружную семью".
15 — "Банкрот".

Беларускі дзяржаўны тэатр лялек
10 — "Морозко".
11 — "Пеппи-Длинныйчулок".
12, 17 — "Принцесса и Свинопас".
13 — "Пиковая дама".
14 — "Волшебная кисть".
15 — "Шелк".
16 — "Венчание".
17 — "Приключения Пин-Пина".
18 — "Кот в сапогах".

Новы тэатр
10 — "Перезагрузка".
11 — "Счастье мое...".

Сучасны мастацкі тэатр
10 — "Каникулы в Простоквашино", "Турандот".
11 — "Просто Карлсон", "Пора По Парам".
17 — "Пора По Парам".

Тэатр юнага гледача
10 — "Дарога на Віфлеем", "Тарас на Парнасе".
11 — "Казка чароўнага лесу".
13 — "Пан міністар".
15 — "Майго юнацтва крылы".
16 — "Шытая лялька Рэгедзі Эн".
17 — "Брык і Шуся шукаюць лета".
18 — "Тры парсючкі".

Клуб імя Ф.Дзяржынскага
11, 18 — "Любовницы моего мужа".
14 — "Женщина как средство от бессонницы".
17 — "Маму с дочкой и вареники с вишней".

Маладзёжны тэатр эстрады
13 — "Свадьба".

Тэатр сатыры і гумару "Хрыстафор"
15 — "Без комментариев".

Драматычны тэатр Беларускай арміі
10 — "Ревизор".
16, 17, 18 — "Беда от нежного сердца".

КАНЦЭРТЫ

Палац Рэспублікі
16 — Беларускі дзяржаўны заслужаны харэаграфічны ансамбль **"Харошкі".**
17 — Канцэрт Прэзідэнцкага аркестра Рэспублікі Беларусь з рокавай праграмай ***"Дым над вадой".***

Канцэртная зала "Мінск"
12 — "Примадонны".
14 — Канцэрт **Эдзіты П'ехі**.
15 — "№13".
17 — ВІА "Поющие гитары".

Белдзяржфілармонія
10 — Адкрыццё Міжнароднага конкурсу вакалістаў імя Л.П.Александроўскай.
13 — "Музычная гасцёўня". Мастацкі кіраўнік — **Таццяна Старчанка** (фартэпіяна).
14 — "Віртуозы цымбалаў".
15 — Фларэнтыйскі аркестр. Саліст — **Сяргей Накаракаў** (труба).
16 — Міжнародны конкурс вакалістаў імя Л.П.Александроўскай, III тур.
17 — Закрыццё конкурсу вакалістаў імя Л.П.Александроўскай.
18 — "Джазавыя вечары ў філармоніі". Трыа "ONLY JUZZT": **Канстанцін Костаў**, фартэпіяна (Балгарыя), **Невіян Ленку,** ударныя (Балгарыя), **Міхаіл Лявончык**, цымбалы (Беларусь).

СРЕДА, 14 НОЯБРЯ

Беларусь 1

06.00, 07.15, 08.20"Доброе утро, Беларусь!".
07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 15.00, 19.00, 00.15 "Новости".
07.05, 08.05 "Деловая жизнь".
07.10, 08.10, 18.45, 00.05 "Зона Х".
09.10 "Мамочки". Сериал.
10.10 "Сфера интересов".
10.30 "Требуется".
10.45, 21.45 "Актуальное интервью".
11.00, 22.00 "Поцелуй Сократа". Сериал.
12.15, 00.45 "Реальный мир".
13.25 "Самобытные культуры".
14.00, 23.10 "Звездные врата. Первый отряд". Сериал.
15.15, 19.20 "Новости региона".
15.25 "Здравствуй, мама!". Сериал.
16.25 "Коробка передач".
17.00 "Завтра — это мы!".
17.30 "Маруся. Испытания". Сериал.
18.30 "Специальный репортаж".
19.40 "Калыханка".
19.35 "Небесные родственники". Сериал.
21.00 "Панорама".
00.30 "День спорта".

ОНТ

07.00 "Наше утро".
08.00, 09.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30 "Наши новости".
09.05 "Жить здорово!".
10.20 "Понять. Простить".
11.05, 13.05, 16.10, 18.15, 21.00 "Новости спорта".
11.10 "Дешево и сердито".
12.00 "Неравный брак". Сериал.
13.10 "Время обедать".
13.50 "Модный приговор".
14.55 "Обручальное кольцо". Сериал.
16.15 "Контрольная закупка".
16.55 "Давай поженимся!".
18.20 "Два с половиной человека". Сериал.
18.55 "Пусть говорят".
20.00 "Время".
21.05 "Развод". Сериал.
22.15 "Тема дня".
22.25 "Закрытая школа". Сериал.
23.35 "Вечерний Ургант".
00.15 "Убойная сила". Сериал.
01.10 "Ночные новости".

РТР-Беларусь

07.00 "Утро России".
10.00 "Все будет хорошо!".
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 "Вести".
11.30 "Вся Россия".
12.05 "Прямой эфир".
12.50 "Опера. Хроники убойного отдела". Сериал.
13.50, 16.50, 19.50, 00.15 "Новости — Беларусь".
14.10, 17.10 "Местное время. Вести — Москва".
14.25 "1000 мелочей".
15.10 "О самом главном".
15.55 "Собачья работа". Сериал.
17.45 "Институт благородных девиц". Сериал.
18.45 "Ефросинья. Таежная любовь". Сериал.
20.30 "Земский доктор". Сериал.
22.20 "Цвет черемухи". Сериал.
00.25 "Присяге верны".

НТВ-Беларусь

06.00 "НТВ утром".
08.35 "Возвращение Мухтара". Сериал.
09.40, 15.40, 18.35 "Обзор. Чрезвычайное происшествие".
10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 23.05 "Сегодня".
10.20 "Развод по-русски".
11.10 "До суда".
12.05 "Суд присяжных".
13.25 "Суд присяжных. Окончательный вердикт".
14.25 "Улицы разбитых фонарей". Сериал.
15.15 "Дело вкуса".
16.25 "Прокурорская проверка".
17.35 "Говорим и показываем".
19.35 "Брат за брата-2". Сериал.
21.15, 23.30 "Дикий-2". Сериал.
00.25 "Висяки". Сериал.

СТВ

06.00, 07.30, 1030, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 "24 часа".
06.10, 17.20 "Минщина".
06.20, 07.45 "Утро. Студия хорошего настроения".
07.40, 20.10, 23.05 "СТВ-спорт".
08.30 "Автопанорама".
08.50 "Никогда не сдавайся". Худ.фильм.
10.40 "Семейные драмы".
11.35, 17.30 "Званый ужин".
12.35, 18.30 "Слово женщине". Сериал.
13.50 "Не ври мне!".
14.45 "Жадность".
15.35 "Час суда".
16.50 "Следаки". Сериал.
20.00 "Столичные подробности".
20.15 "Добрый вечер, малыш!".
20.25 "Лопе де Вега: распутник и соблазнитель". Худ.фильм.
22.20 "Поющие города".
22.55 "Поговорим".
23.10 "Добро пожаловаться".
23.30 "Минск и минчане".
00.00 "Странное дело".

Беларусь 2

07.00 "Утро".
09.00, 21.20 "Тэлебарометр".
09.05, 17.50 "Следствие ведет Да Винчи". Сериал.
10.10 "Наперад у мінулае".
10.45 "Обратная сторона". Худ.фильм.
12.25 "Тело человека".
13.00, 23.20 "Прохиндиада-2". Худ.фильм.
14.50, 22.45 "Деффчонки". Сериал.
15.25, 21.35 "Запасной инстинкт". Сериал.
16.40 "Белорусское "Времечко".
18.55 Хоккей. КХЛ. "Динамо" (Минск) — СКА. Прямая трансляция.
21.25 "Спортлото 5 из 36".
21.30 "КЕНО".

Мир

05.00, 06.00, 07.00, 08.00, 09.00, 10.00, 11.00, 12.00, 17.00, 18.00, 21.00, 22.00, 23.00, 00.00, 01.00 "Новости Содружества".
05.05, 06.05 "Исцеление любовью". Сериал.
07.05 "Тик-так".
07.25 "Приключения мастера кунфу". Мультсериал.
08.05, 09.05 "Сестры по крови". Сериал.
10.05 "Все включено". Сериал.
11.05, 20.45 "Кыргызстан в лицах".
11.25 "Путеводитель".
12.20 "Трое сверху". Сериал.
13.00, 02.40 "Вход в лабиринт". Сериал.
15.25 "Обручальное кольцо". Сериал.
17.05, 23.05 "Слово за слово".
18.25 "Акценты".
18.40 "Застава". Сериал.
21.25, 04.25 "Секретные материалы".
22.05 "В мире людей". Док.сериал.
00.05, 01.05 "Комиссар Наварро". Сериал.
02.00 "Добро пожаловать".

Белсат

07.00, 08.00, 09.25, 19.00, 20.00, 21.25 "Студыя "Белсат".
07.30, 22.45 "Відзьмо-невідзьмо".
08.30, 18.00 "Асабісты капітал".
08.50 "Вагон".
09.00, 21.00, 23.10 "Аб'ектыў".
09.40 "На колах".
18.15 "Праект "Будучыня".
18.45 "Калыханка для самых маленькіх".
19.30 "Беларусы ў Польшчы".
19.45 "Гісторыя пад знакам "Пагоні".
20.30 "Маю права".
20.50 "Моўнік".
21.45 "Пекла. Неба". Маст.фільм.
23.40 "Рэпартэр".
00.00 "Калыханка" ад Сашы і Сірожы".

ЧЕТВЕРГ, 15 НОЯБРЯ

Беларусь 1

06.00, 07.15, 08.20 "Доброе утро, Беларусь!".
07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 15.00, 19.00, 00.15 "Новости".
07.05, 08.05 "Деловая жизнь".
07.10, 08.10, 18.45, 00.05 "Зона Х".
09.15, 19.55 **"Небесные родственники"**. Сериал.
10.15 "Специальный репортаж".
10.25 "Требуется".
10.45, 21.45 "Актуальное интервью".
10.55, 22.00 **"Поцелуй Сократа"**. Сериал.
12.10, 00.45 "Реальный мир".
13.15 Мультфильм.
13.25 "Культурные люди +".
14.05, 23.10 **"Звездные врата. Первый отряд"**. Сериал.
15.15, 19.20 "Новости региона".
15.25 "Evrovision. Итоги недели".
15.45 **"Здравствуй, мама!"**. Сериал.
16.40 "Перезагрузка".
17.25 **"Маруся. Испытания"**. Сериал.
18.25 "Сфера интересов".
19.40 "Калыханка".
21.00 "Панорама".
00.30 "День спорта".

ОНТ

07.00 "Наше утро".
08.00, 09.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30 "Наши новости".
09.05 "Жить здорово!".
10.20 "Понять. Простить".
11.05, 13.05, 16.10, 18.15, 21.00 "Новости спорта".
11.10 "Дешево и сердито".
12.00 **"Неравный брак"**. Сериал.
13.10 "Время обедать!".
13.50 "Модный приговор".
14.55 **"Обручальное кольцо"**. Сериал.
16.15 "Контрольная закупка".
16.55 "Давай поженимся!".
18.20 **"Два с половиной человека"**. Сериал.
18.55 "Пусть говорят".
20.00 "Время".
21.05 **"Развод"**. Сериал.
22.15 "Тема дня".
22.25 **"Закрытая школа"**. Сериал.
23.35 Гандбол. Лига чемпионов. "Динамо-Минск"—"Кадеттен".
01.10 "Ночные новости".

РТР-Беларусь

07.00 "Утро России".
10.00 "Все будет хорошо!".
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 "Вести".
11.30 "Моя планета".
12.00 "Прямой эфир".
12.50 **"Опера. Хроники убойного отдела"**. Сериал.
13.50, 16.50, 19.50, 00.15 "Новости — Беларусь".
14.30 "1000 мелочей".
15.10 "О самом главном".
15.55 **"Собачья работа"**. Сериал.
17.30 "Местное время. Вести—Москва".
17.45 **"Институт благородных девиц"**. Сериал.
18.45 **"Ефросинья. Таежная любовь"**. Сериал.
20.30 **"Земский доктор"**. Сериал.
22.20 **"Цвет черемухи"**. Сериал.
00.25 "Поединок".

НТВ-Беларусь

06.00 "НТВ утром".
08.35 **"Возвращение Мухтара"**. Сериал.
09.35, 15.40, 18.35 "Обзор. Чрезвычайное происшествие".
10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 23.10 "Сегодня".
10.20 "Следствие вели...".
11.10 "До суда".
12.05 "Суд присяжных".
13.25 "Суд присяжных. Окончательный вердикт".
14.25 **"Улицы разбитых фонарей"**. Сериал.
15.15 "Дело вкуса".
16.25 "Прокурорская проверка".
17.35 "Говорим и показываем".
19.35 **"Брат за брата-2"**. Сериал.
21.20, 23.35 **"Дикий-2"**. Сериал.
00.30 **"Висяки"**. Сериал.

СТВ

06.00, 07.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 "24 часа".
06.10, 17.20 "Минщина".
06.20, 07.45 "Утро. Студия хорошего настроения".
07.40, 20.10, 23.05 "СТВ-спорт".
08.30, 15.25 "Поющие города". Дневник.
08.40 **"Лопе де Вега: распутник и соблазнитель"**. Худ.фильм.
10.40 "Семейные драмы".
11.35, 17.30 "Званый ужин".
12.35, 18.30 **"Слово женщине"**. Сериал.
13.50 "Не ври мне!".
14.35 "Странное дело".
15.35 "Час суда".
16.50 **"Следаки"**. Сериал.
20.00 "Столичные подробности".
20.15 "Добрый вечер, малыш!".
20.30 **"Разумное сомнение"**. Худ.фильм.
22.55 "Поговорим".
23.10 "Автопанорама".
23.30 "Центральный регион".
00.00 "Красиво жить".

Беларусь 2

07.00 "Утро".
09.00, 21.20 "Тэлебарометр".
09.05, 17.50 **"Следствие ведет Да Винчи"**. Сериал.
10.10 "Выше крыши".
10.45 "Страсці па культуры".
11.30 "Высшая мера".
12.20 "Тело человека".
12.50, 00.20 **"Бальное платье"**. Худ.фильм.
14.30, 23.25 **"Деффчонки"**. Сериал.
15.30, 22.15 **"Запасной инстинкт"**. Сериал.
16.40 "Белорусское "Времечко".
18.55 Хоккей. Чемпионат Беларуси. Экстра-лига. "Металлург"-"Шахтер". Прямая трансляция.
21.25 "КЕНО".
21.30 "Время футбола".

Мир

05.00, 06.00, 07.00, 08.00, 09.00, 10.00, 11.00, 12.00, 17.00, 18.00, 21.00, 22.00, 23.00, 00.00, 01.00 "Новости Содружества".
05.05, 06.05 **"Исцеление любовью"**. Сериал.
07.05 "Тик-так".
07.25 "Приключения мастера кунфу". Мультсериал.
08.05, 09.05 **"Сестры по крови"**. Сериал.
10.05 **"Все включено"**. Сериал.
11.05, 20.45 "Прямая речь".
11.25 "Добро пожаловать".
12.20 **"Трое сверху"**. Сериал.
13.20, 02.40 **"Вход в лабиринт"**. Сериал.
15.25 **"Обручальное кольцо"**. Сериал.
17.05, 23.05 "Слово за слово".
18.25 "Акценты".
18.40 **"Застава"**. Сериал.
21.25, 04.25 "По душам".
22.05 "В мире чудес". Док.сериал.
00.05, 01.05 **"Комиссар Наварро"**. Сериал.
02.00 "Беларусь сегодня".

Белсат

07.00, 08.00, 09.25, 19.00, 20.00, 21.25 "Студыя "Белсат".
07.30 "Беларусы ў Польшчы".
07.50 "Гісторыя пад знакам "Пагоні".
08.30, 18.00 "Маю права".
08.50, 19.45 "Моўнік".
09.00, 21.00, 23.25 "Аб'ектыў".
09.40 "Прадмет "Будучыня".
18.20 "Euromaxx".
18.45 "Калыханка для самых маленькіх".
19.30 "Пераменкі". Дак.цыкл.
20.30 "Рэпартэр".
21.40 **"Дом ля поплаву"**. Серыял.
22.30 "Палітычныя забойствы". Дак.фільм.
23.50 "Два на два".
00.15 "Калыханка" ад Сашы і Сірожы".

ШТО? ДЗЕ? КАЛІ?

10—18 лістапада

ТЭАТРЫ БРЭСТ

Брэсцкі акадэмічны тэатр драмы

10 — "Вечер", "Мужчинам с любовью".
11 — "Лебединое озеро", канцэрт з цыкла "Для ўсёй сям'і" сімфанічнага аркестра тэатра.
11 — *На Малой сцэне* — **ПРЭМ'ЕРА!** "Пойти и не вернуться".
14 — "Раскіданае гняздо".
15 — "Палата бізнес-класса".

ВІЦЕБСК

Беларускі акадэмічны драматычны тэатр імя Якуба Коласа

10 — **ПРЭМ'ЕРА!** ***Да юбілею народнай артысткі Беларусі Святланы Акружной*** "Візіт дамы".
11, 17 — "Пазычаное шчасце".
12 — "Моя жена — лгунья"
14 — "Песні ваўка".
16 — "Ён. Яна. Акно. Нябожчык".
17 — "Як воўк мамай быў".
18 — "Я чакаю сапраўднага мужчыну".

"Лялька"

10, 14, 15, 16, 17 — "Прынцэса і Свінапас".

ГРОДНА

Гродзенскі абласны драматычны тэатр

10 — "Танго".
11 — "Полет над гнездом кукушки".
15 — "Театр юмора Канкан".
16 — "Камедыя пра нешчаслівага селяніна".
18 — "Сказка дикого леса", "Будьте здоровы!".

Гродзенскі абласны тэатр лялек

10 — "Сказка про Емелю".
11 — "Солнышко и Снежные человечки".
18 — "Волшебное кольцо".

ГОМЕЛЬ

Гомельскі абласны драматычны тэатр

10, 17 - **ПРЭМ'ЕРА!** "Муж моей жены".
11 — "Школа соблазна". "Суперзаяц".
13 — "Синтезатор любви".
14 — "Между небом и землей".
15 — "Двое".
16 — "Школа соблазна".
18 — "Безумный день, или Женитьба Фигаро".

Гомельскі гарадскі маладзёжны тэатр

10 — "Рождение".
11 — "Чума на оба ваши дома!..", "Ромео и Джульетта P.S.".
15 — "Любовь, семья и третий лишний".
16 — "Авария".
17 — "На второй день...".
18 — "Любовь, семья и третий лишний".

Гомельскі тэатр лялек

10 — "Здравствуйте!".
11 — "Гусенок".
16 — "Над пропастью во ржи".
17 — "Мухина свадьба".
18 — "Ночной гость".

МАГІЛЁЎ

Магілёўскі абласны тэатр лялек

10 — "Красная Шапочка".
11 — "Невероятные приключения капитана Врунгеля".
17 — "Сказка о солдате".
18 — "Мышонок Микки и его друзья".

ПЯТНИЦА, 16 НОЯБРЯ

Беларусь 1

06.00, 07.15, 08.20 "Доброе утро, Беларусь!".
07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 15.00, 19.00, 00.45 "Новости".
07.05, 08.05 "Деловая жизнь".
07.10, 08.10, 18.25, 00.20 "Зона Х".
09.10 **"Небесные родственники"**. Сериал.
10.05 "Сфера интересов".
10.25 "Требуется".
10.40 "Актуальное интервью".
10.55 **"Поцелуй Сократа"**. Сериал.
12.10, 01.15 "Реальный мир".
13.20 Мультфильм.
13.25 "Завтра — это мы!".
14.00 **"Звездные врата. Первый отряд"**. Сериал.
15.15, 19.20 "Новости региона".
15.25 **"Здравствуй, мама!"**. Сериал.
16.20 "Католические святыни Беларуси".
16.45 "Здоровье".
17.30 **"Маруся. Испытания"**. Сериал.
19.40 "Калыханка".
19.55 "Звездная жизнь".
21.00 "Панорама".
21.45 "Наши".
22.00 "Мистические истории".
23.10 **"Мастера ужасов"**. Сериал.
01.05 "День спорта".

ОНТ

06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 08.00, 08.30, 09.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30 "Наши новости".
06.05 "Наше утро".
09.05 "Жить здорово!".
10.20 "Понять. Простить".
11.05, 13.05, 16.10, 18.15, 21.00 "Новости спорта".
11.10 "Дешево и сердито".
12.00 **"Неравный брак"**. Сериал.
13.10 "Время обедать!".
13.50 "Модный приговор".
14.55 **"Обручальное кольцо"**. Сериал.
16.15 "Контрольная закупка".
16.55 "Давай поженимся!".
18.20 "Жди меня". Беларусь".
18.55 "Поле чудес".
20.00 "Время".
21.05 **"Развод"**. Сериал.
22.15 "Что? Где? Когда?" в Беларуси".
23.45 "Бенефис Анатолия Ярмоленко".
02.50 "Ночные новости".

РТР-Беларусь

07.00 "Утро России".
10.00 "Все будет хорошо!".
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 "Вести".
11.30 "Моя планета".
12.00 "Прямой эфир".
12.50 **"Опера. Хроники убойного отдела"**. Сериал.
13.50, 16.50, 19.50, 00.20 "Новости — Беларусь".
14.30 "1000 мелочей".
15.10 "О самом главном".
15.55 **"Собачья работа"**. Сериал.
17.30 "Местное время. Вести—Москва".
17.45 **"Институт благородных девиц"**. Сериал.
18.45 **"Ефросинья. Таежная любовь"**. Сериал.
20.30 **"Мама напрокат"**. Худ.фильм.
22.25 "Юрмала-2012".
00.30 **"Услышь мое сердце"**. Худ.фильм.

НТВ-Беларусь

06.00 "НТВ утром".
08.45 **"Возвращение Мухтара"**. Сериал.
09.35, 15.30, 18.35 "Обзор. Чрезвычайное происшествие".
10.00, 13.00, 16.00, 19.00 "Сегодня".
10.20 "И снова здравствуйте!".
11.15 "До суда".
12.05 "Суд присяжных".
13.25 "Суд присяжных. Окончательный вердикт".
14.35 **"Улицы разбитых фонарей"**. Сериал.
16.25 "Прокурорская проверка".
17.35 "Говорим и показываем".
19.35 **"Брат за брата-2"**. Сериал.
21.20 **"Дикий-2"**. Сериал.
00.10 **"Очкарик"**. Худ.фильм.

СТВ

06.00, 07.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 "24 часа".
06.10, 17.20 "Минщина".
06.20, 07.45 "Утро. Студия хорошего настроения".
07.40, 20.10, 23.05 "СТВ-спорт".
08.30 "Автопанорама".
08.50 **"Разумное сомнение"**. Худ.фильм.
10.40 "Семейные драмы".
11.35, 17.30 "Званый ужин".
12.35, 18.30 **"Слово женщине"**. Сериал.
13.50 "Не ври мне!".
14.45 "Красиво жить".
15.35 "Час суда".
16.50 **"Следаки"**. Сериал.
20.00 "Столичные подробности".
20.15 "Добрый вечер, малыш!".
20.25 **"Места в партере"**. Худ.фильм.
22.20 "Поющие города". Дневник.
22.55 "Поговорим".
23.10 "Секретные территории".
00.05 "Победи ПокерСтарз ПРО".
00.55 "Специальный проект".

Беларусь 2

07.00 "Утро".
09.00, 21.20 "Тэлебарометр".
09.05, 17.50 **"Следствие ведет Да Винчи"**. Сериал.
10.10 "Время футбола".
11.00 "Страсці па культуры".
11.40, 22.40 **"Облава"**. Худ.фильм.
14.00 **"Цирк"**. Худ.фильм.
15.50 "Когда замолкла сегидилья...". Док.фильм.
17.15 "Белорусская кухня".
18.55 "Хали-гали".
19.15 "Арена".
19.50 "Фактор силы".
20.25 "Репортер "Белорусского времечка".
21.25 "КЕНО".
21.30 "Экстрасенсы ведут расследование".

Мир

05.00, 06.00, 07.00, 08.00, 09.00, 10.00, 11.00, 12.00, 17.00, 18.00, 21.00 "Новости Содружества".
05.05, 06.05 **"Исцеление любовью"**. Сериал.
07.05 "Тик-так".
07.25 "Приключения мастера кунфу". Мультсериал.
08.05, 09.05 **"Сестры по крови"**. Сериал.
10.05 **"Все включено"**. Сериал.
11.05 "Республика сегодня".
11.25 "Вкусный мир. Балкарская кухня".
12.20 **"Трое сверху"**. Сериал.
13.20, 02.30 **"Вход в лабиринт"**. Сериал.
15.25 **"Обручальное кольцо"**. Сериал.
17.05 "Преступление и наказание".
17.35 "Прямая речь".
18.25 "Акценты".
18.40 **"Трамвай в Париж"**. Худ.фильм.
21.25 "Любимые актеры". Николай Бурляев".
22.00 **"Военно-полевой роман"**. Худ.фильм.
23.45 "Хорошие шутки".
01.35 "В мире людей". Док.сериал.
04.00 "В мире чудес". Док.сериал.

Белсат

07.00, 08.00, 09.25, 19.00, 20.00, 21.25 "Студыя "Белсат".
07.30 "Пераменкі". Дак.цыкл.
07.45 "Моўнік".
08.30 "Рэпартэр".
09.00, 21.00, 23.30 "Аб'ектыў".
09.40 "Euromaxx".
17.50 "Відзьмо-невідзьмо".
18.15 "На колах".
18.45 "Калыханка для самых маленькіх".
19.30 "ПраСвет".
20.30 "Выбары без выбару". Рэпартаж.
21.45 **"Грамадзянін Пішчык"**. Маст.фільм.
23.55 "Эксперт".
00.25 "Вагон".

СУББОТА, 17 НОЯБРЯ

Беларусь 1

06.35 "Існасць".
07.00 "Доброе утро, Беларусь!".
09.00, 12.00, 15.00, 19.00 "Новости".
09.10 "Здоровье".
09.55, 00.05 **"Участок"**. Сериал.
11.05 "Все путем!".
11.35 "Земельный вопрос".
12.15 Мультфильм.
12.25 **"Неподдающиеся"**. Худ.фильм.
14.15 "Вокруг планеты".
15.10 "Новости региона".
15.35 **"Сестречки Бэнгер"**. Худ.ф.
17.25 "Невероятные истории любви".
18.25 "Тайны следствия".
19.10 **"Ванька Грозный"**. Худ.ф.
21.00 "Панорама".
21.40 **"Полет Феникса"**. Худ.ф.
23.55 "День спорта".
01.00 "Перезагрузка".

ОНТ

07.00 "Субботнее утро".
08.00, 09.00, 16.00, 20.30 "Наши новости".
09.05 "Смешарики".
09.25 "Здоровье".
10.35 "Смак".
11.15 "Умницы и умники".
12.00 Мультфильм.
12.30 **"Гусарская баллада"**. Худ.фильм.
14.20 "Минута славы" шагает по стране".
16.15, 21.00 "Новости спорта".
16.20 "Большие гонки. Братство колец".
17.55 "Один против всех".
18.45 **"Уроки вождения"**. Худ.фильм.
21.05 "Сегодня вечером".
22.40 **"Криминальная фишка Генри"**. Худ.фильм.
00.40 **"Частный детектив, или Операция "Кооперация"**. Худ.фильм.

РТР-Беларусь

07.00 "Юрмала-2012".
08.40 **"Дочь баянистa"**. Худ.фильм.
10.25 "Утренняя почта".
11.00, 14.00, 20.00 "Вести".
11.15 "Субботник".
11.55 **"ХА!"**. Маленькие комедии.
12.10 **"Любовь и разлука"**. Сериал.
14.15 "Честный детектив".
14.50 "Тайная власть генов".
15.50 "Минутное дело".
16.55 "Субботний вечер".
19.00 "Картина мира".
19.55 "Погода на неделю".
20.45 "Танцы со звездами".
23.10 **"Любви целительная сила"**. Худ.фильм.

НТВ-Беларусь

06.25 **"Супруги"**. Сериал.
08.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 "Сегодня".
08.20 "Живут же люди!".
08.50 "Их нравы".
09.25 "Дело вкуса".
10.20 "Главная дорога".
10.55 "Кулинарный поединок".
11.55 "Квартирный вопрос".
13.25 **"Погоня за тенью"**. Сериал.
15.10 "Советская власть".
16.20 "Следствие вели...".
17.10 "Очная ставка".
18.05 "Спасатели".
18.30 "Обзор. Чрезвычайное происшествие".
19.25 "Профессия репортер".
20.00 "Программа максимум".
21.05 "Русские сенсации".
22.10 "Ты не поверишь!".
23.10 **"Подводные камни"**. Худ.фильм.
00.50 "Луч Света".
01.20 "Реакция Вассермана".

СТВ

06.10 "Секретные территории".
07.00 "Анфас".
07.15, 11.00 "Поющие города". Дневник.
07.25 **"Солдаты. Дембель неизбежен"**. Сериал.
09.00 "Представьте себе!".
09.30 "Чистая работа".
10.25 "Минск и минчане".
11.10 **"Места в партере"**. Худ.фильм.
13.05 "Приключения дилетанта".
13.35 **"За витриной универмага"**. Худ.фильм.
15.20 "Военная тайна".
16.00 "Женщины XX века".
16.30, 19.30 "24 часа".
16.45 "Наше дело".
17.00 "Большой город".
17.40 **"Холмы и равнины"**. Худ.фильм.
20.00 "СТВ-спорт".
20.10 **"Бандиты"**. Худ.фильм.
22.30 **"Хозяйка тайги"**. Сериал.

Беларусь 2

07.50 "Благовест".
08.15 **"Цирк"**. Худ.фильм.
10.05, 21.05 "Тэлебарометр".
10.10 "Внеклассный час".
10.25 "Альбарутения".
11.00 "Наперад у мінулае".
11.35 "Под грифом "Известные".
12.10, 01.20 "Суперинтуиция".
13.20 "Белорусская кухня".
13.55 Футбол. Альфа-Банк. Чемпионат Республики Беларусь. "Гомель"—"Неман". Прямая трансляция.
16.00 "Нарушая заповеди".
16.55 Баскетбол. Единая лига ВТБ. "Цмокі" (Минск) — ЦСКА. Прямя трансляция.
18.55 "Ваше лото".
19.40 "Пятерочка".
19.50 "Империя песни".
21.00 "КЕНО".
21.10 "Экстрасенсы ведут расследование"
23.20 Футбол. Чемпионат Англии. Премьер-лига. "Арсенал"—"Тоттенхем".

Мир

05.00 **"Кукарача"**. Худ.фильм.
06.50 Мультфильмы.
07.30 "Миллион вопросов о природе".
07.50 **"Смешарики"**. Мультсериал.
08.15 "Экспериментаторы".
08.30 "Мечтай! Действуй! Будь!".
09.00, 15.00 "Новости Содружества".
09.10 "Сделано в СССР".
09.40 "На шашлыки".
10.10 "Любимые актеры".
10.40, 00.25 **"Дело было в Гавриловке"**. Сериал.
15.10 **"Дорога под небесами"**. Худ.фильм.
16.30 **"О Боже, ты велик!"**. Худ.фильм.
19.30 "Новости Содружества. Культура".
20.15 **"Дежа вю"**. Худ.фильм.
22.25 **"Калейдоскоп"**. Худ.фильм.
04.05 "Всюду жизнь".

Белсат

07.00, 08.00, 09.25 "Студыя "Белсат".
07.30 "ПраСвет".
08.30 "Выбары без выбару". Рэпартаж.
09.00, 21.00, 00.05 "Аб'ектыў".
09.40 "На колах".
10.10 "Кулінарныя падарожжы Роберта Макловіча".
10.35 "Маю права".
11.00 "Форум".
11.45 "Казкі для дзетак".
12.15 **"Школа на сацыпёку"**. Серыял.
12.40 **"Таямніца Сагалі"**. Серыял.
13.10 **"Дом ля поплаву"**. Серыял.
13.55 **"Сенсацыі ХХ стагоддзя"**. Серыял.
14.50 "Моўнік".
15.05 "Палітычныя забойствы". Дак.фільм.
16.00 **"Грамадзянін Пішчык"**. Маст.фільм.
17.45 "Гісторыя пад знакам "Пагоні".
18.00 "Пераменкі". Дак.цыкл.
18.15 "Еўропа сёння".
18.45 "Калыханка для самых маленькіх".
19.00 "Дзень, калі памёр Тыто". Дак.фільм.
19.55 "Навігатар".
20.15 "Зона "Свабоды".
20.45 "Назад у будучыню".
21.15 "Два на два".
21.45 **"Таемнасці"**. Маст.фільм.
23.20 **"Інстынкт"**. Серыял.
00.20 "Жаўтуха".

ВОСКРЕСЕНЬЕ, 18 НОЯБРЯ

Беларусь 1

06.35 **"Неподдающиеся"**. Худ.фильм.
07.55 "Мастер путешествий".
08.30 "Врачебные тайны".
09.00, 12.00, 15.00 "Новости".
09.10 "Арсенал".
09.40 "Наши".
09.50, 00.15 **"Участок"**. Сериал.
11.00 "Дажынкі" ў Горках".
11.30 "Зона Х. Итоги недели".
12.10 "Evrovision. Итоги недели".
12.30 "Культурные люди +".
13.10 "Моя правда".
14.15 "Клуб редакторов".
15.10 "Новости региона".
15.35 **"Завтрак у Тиффани"**. Худ.фильм.
17.45 "Завтра — это мы!".
18.20 "Коробка передач".
18.50 **"Свидетель"**. Худ.фильм.
21.00 "В центре внимания".
21.55 "Журналистское расследование".
22.30 **"Молодожены"**. Худ.фильм.

ОНТ

07.00 "Воскресное утро".
08.00, 09.00, 16.00 "Наши новости".
09.05 "Воскресная проповедь".
09.20 "Смешарики".
09.35 "Непутевые заметки".
09.55 "Пока все дома".
10.50 "Фазенда".
11.25 "Брэйн-ринг".
12.25 "Первая любовь".
13.20 **"Берегись автомобиля"**. Худ.фильм.
15.00 "Эльдар Рязанов. Моей душе покоя нет".
16.15 "Новости спорта".
16.20 "Среда обитания".
17.20 "Народная медицина".
18.20 "Песні маёй краіны".
20.00 "Контуры".
21.05 "Ко дню рождения КВН".
23.35 "Настя".
00.35 **"Где находится нофелет?"**. Худ.фильм.

РТР-Беларусь

07.00 **"Трава под снегом"**. Сериал.
10.15 "Сам себе режиссер".
11.00, 14.00, 20.00 "Вести".
11.15 "Смехопанорама".
11.45 "В мире животных".
12.15 **"Любовь и разлука"**. Сериал.
14.15 "Власть факта".
15.05 "Городок".
15.35 "Это я и музыка...". Дмитрий Хворостовский".
16.30 **"Старые стены"**. Худ.фильм.
18.20 "Смеяться разрешается".
21.25 **"Маша"**. Худ.фильм.
23.20 "Воскресный вечер".

НТВ-Беларусь

06.20 **"Супруги"**. Сериал.
08.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 "Сегодня".
08.20 "Первая передача".
08.50 "Их нравы".
09.25 "Едим дома!".
10.20 "Поедем, поедим!".
10.55 "Дачный ответ".
12.00 "Еда без правил".
13.15 **"Ты мне снишься..."**. Сериал.
15.00 "Свадьба в подарок!".
16.20 "Развод по-русски".
17.10 "И снова здравствуйте!".
18.10 "Бывает же такое!".
18.30 "Чрезвычайное происшествие. Обзор за неделю".
19.55 "Чистосердечное признание".
20.45 "Центральное телевидение".
23.00 "Метла".
23.55 **"Казак"**. Худ.фильм.
01.30 "Школа злословия".

СТВ

06.15 "Тайны мира".
07.10 **"Солдаты. Дембель неизбежен"**. Сериал.
09.00, 19.00 "Автопанорама".
09.30 "Жить будете".
09.55 "100 процентов".
10.25 "Большой завтрак".
11.05 **"Бандиты"**. Худ.фильм.
13.30 "Здравствуйте, доктор!"
14.05 **"Земля Санникова"**. Худ.фильм.
16.00 "Центральный регион".
16.30 "24 часа".
16.50 "Репортерские истории".
17.20 Концерт Михаила Задорнова.
19.30 "Неделя".
20.40 **"Любовь: инструкция по применению"**. Худ.фильм.
23.00 "Смотреть всем!".
23.50 **"Я объявляю войну"**. Худ.фильм.

Беларусь 2

08.05 "Таямніца душы".
08.30 Мультфильм.
09.45 "Тэлебарометр".
09.50 "Внеклассный час".
10.05 "Альбарутения".
10.40 "Выше крыши".
11.15 "Школа ремонта".
12.25, 23.40 "Суперинтуиция".
13.35 "Пра мастацтва".
14.00 **"Мой ласковый и нежный зверь"**. Худ.фильм.
16.15 Футбол. Лига чемпионов УЕФА. Видеожурнал.
16.50 Хоккей. КХЛ. "Динамо" (Минск) — "Динамо" (Москва). Прямая трансляция.
19.15 "Суперлото".
20.00 "Спорт-кадр".
20.10 "Спортлото 5 из 36".
21.05 "КЕНО".
21.10 "Навіны надвор'я".
21.45 **"Бегущий человек"**. Худ.фильм.
00.35 "Империя песни".

Мир

05.00, 02.20 **"Мы и наши горы"**. Худ.фильм.
06.30 Мультфильмы.
07.30 "Миллион вопросов о природе".
07.50 "Смешарики". Мультсериал.
08.05 "Знаем русский".
09.00, 15.00 "Новости Содружества".
09.10 "Путеводитель".
09.40 "Еда с Зиминым".
10.10 "Неизвестное детство".
10.40, 22.15 **"О любви и прочих неприятностях"**. Сериал.
15.10 "Еще не вместе".
15.50, 21.00 **"Ключи от бездны"**. Сериал.
20.00 "Вместе".
04.10 "Секретные материалы".

Белсат

07.00 "Аб'ектыў".
07.15, 11.50 "Казкі для дзетак".
07.50 **"Школа на сацыпёку"**. Серыял.
08.15, 12.20 **"Таямніца Сагалі"**. Серыял.
08.40 "Відзьмо-невідзьмо".
09.05 "Зона "Свабоды".
09.35 "Еўропа сёння".
10.00 "Пераменкі". Дак.цыкл.
10.15 "Апантаныя-2". Дак.цыкл.
10.30 "Асабісты капітал".
10.45 "Рэпартэр".
11.10 "Навігатар".
11.25, 21.00, 00.15 "ПраСвет".
12.45 **"Каралева аблокаў"**. Маст.фільм.
14.00 **"Глыбокая вада"**. Серыял.
14.45 "Дзень, калі памёр Тыто". Дак.фільм.
15.35 "Назад у будучыню".
15.45 "Выбары без выбару". Рэпартаж.
16.10 **"Таемнасці"**. Маст.фільм.
17.45 "Кулінарныя падарожжы Роберта Макловіча".
18.10 "Два на два".
18.35 "Калыханка для самых маленькіх".
18.50 **"Сенсацыі ХХ стагоддзя"**. Серыял.
19.40, 00.40 "Прэс-экспрэс".
19.55 "Дакументальная гадзіна": "Лікёра-гарэлачны завод"".
21.25 "Эксперт".
22.00 "Форум".
22.50 "Фаду". Дак.фільм.
01.00 "Бульбаны". Мультсерыял.

УЛЫБНИТЕСЬ!

Лев попал в глубокую западню. Обезьяна, сидя на дереве над ямой со львом, радуется:
— Ну что, кошка драная, попал?! С тебя теперь шкуру обдерут, клыки — на бусы, когти — на сувениры!
Тут ветка ломается, и обезьяна падает ко льву в яму.
— Лева, не поверишь! Спустилась извиниться!

***

Зашла девушка в магазин. Продавец, улыбаясь, спрашивает:
— Чего девушка хочет?
— Девушка хочет "Мартини", но пришла она за хлебушком...

***

— Здравствуйте, это вам из КГБ звонят.
— Я знаю.
— Откуда?
— Вы мне на выключенный мобильник дозвонились.

***

— Официант, что эта муха делает в моем супе?
— Молится.
— Вы что, издеваетесь?! Унесите, я не буду это есть.
— Вот видите, ее молитва была услышана.

***

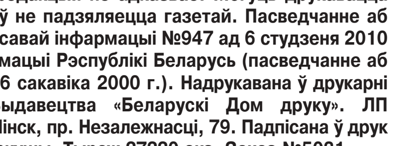
— Вовочка, что тебе подарили на ДР?
— Видишь, вон под окном, "Мерседес" 600-й, бирюзовый?
— Ага! Классная тачка!
— Вот точно такого же цвета кепку...

Адрас рэдакцыі: 220030, Мінск, вул.Энгельса, 34а.
Прыёмная: тэл. (017) 3286871.
Тэл./факс рэкламнага аддзела: (017) 3286904, 3286906
nv@promedia.by
http://www.nv-online.info http://twitter.com/narodnaya_volya

ISSN 2071-9647

Падпісныя індэксы: 63222, 632222

Заснавальнік і галоўны рэдактар Іосіф Паўлавіч СЯРЭДЗІЧ

У сувязі з адсутнасцю магчымасці рэдакцыя матэрыялы не рэцэнзуе і не вяртае, права ўступлення ў перапіску пакідае за сабой. За інфармацыю, размешчаную ў рэкламных аб'явах, рэдакцыя не адказвае. Могуць друкавацца матэрыялы, у якіх пазіцыя аўтараў не падзяляецца газетай. Пасведчанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі сродку масавай інфармацыі №947 ад 6 студзеня 2010 г. выдадзена Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь (пасведчанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі №224 ад 6 сакавіка 2000 г.). Надрукавана ў друкарні дзяржаўнага прадпрыемства «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП №02330/0494179 ад 03.04.2009. Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Падпісана ў друк 8.11.2012 у 17.00. Аб'ём 4 друк. аркушы. Тыраж 27220 экз. Заказ №5031.